

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives
4.0 International License.

Produced by ladakhibible.org
in association with
Central Asian Publishing
and
Wycliffe Bible Translators

ཏམ་པ་ སྲུང་རབས་སི་ བང་ང་ ཁག་ཅན་ མིང་ དང་ ཚིགས་ གྲུབ།

1

ཀ་

ཀལྱིན་ རྩོམ་རྒྱུན་ 1 3:12; ཨིལ་འི་པ་ 11:4; ཡུ་ཏུ་ 1:11༽, ཀལྱིན་ བེ་ ཨུ་དམ་ དང་ ཏམ་པའི་ གོ་མའི་ སྲུ་གྲུ་བོ་
ཨིན་པེན། དཀོན་མཚོག་ ཁོའི་ ཚོད་པ་ སང་ ཁོའི་ རོ་ ཨུ་འེལ་ལེ་ ཚོད་པ་ རླུགས་ཐད་ད་ རྩད་ པ་སང་ ཁོ་ ཚིགས་ཏེ་ ཨུ་འེལ་
སངས། ཏེ་བོའི་མིའ་ ཁོའི་ དཀོན་མཚོག་གི་ ཚིགས་ཀེ་ རན་ རོག།

ཀེ་བན་ རྩོམ་ཐུ་ 15:22; ཚག་ལས་གྲུབ་ 7:11; ཚག་ལས་གྲུབ་ 13:19༽, ཀེ་བན་ བེ་ དཀོན་མཚོག་གི་
ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གྲུབ་ལ་ སལ་ལ་ རྩད་ཅེས་སི་ ཞལ་ཚད་ རྩད་ཁན་ཀི་ ཏེ་ བས་སའི་ མིང་བོའི་ ཟེར་རོགས། དག་ས་ ཏེ་ བས་ས་བོའི་
ཨིས་ར་ཨེལ་ ཟེར་རོགས།

དཀོན་མཚོག་གི་ ཚོད་ཁང་ དཀོན་མཚོག་གི་ ཚོད་ཁང་ང་ ཡ་རྩུ་ཏུ་པའི་ ཚོད་ཁང་ངའང་ ཟེར་རོགས། ཡ་རྩུ་ཏུ་པ་གྲུབ་ཀི་ ཚོད་ཁང་ བེ་
ཨིས་ར་ཨེལ་ལེ་ གྲུལ་ས་ ཡེ་རུ་ག་ལེམ་མི་ བང་ང་ ཡོད་པེན། ཏེ་བོ་ གྲུལ་བོ་ སོ་ལོ་མོན་ཀི་ ཏུས་ལ་ ཕྱིགས་ཏེ་ ཨིན་པེན།
ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གྲུབ་ རི་རྩོད་རི་ བང་ང་ ཡོད་ ཟེ་ ཏམ་པ་ ཅེ་ལག་ ཀ་གྲུབ་ ཡ་མ་ རླུགས་འེ་ གྲུང་བོའི་ བང་ང་ བོར་རད་པེན་,
ཚོད་ཁང་ ཕྱིག་ ཚར་ར་ཅིག་, ཏེ་ ཏམ་པ་ ཅེ་ལག་གྲུབ་ ཚོད་ཁང་རི་ བང་ང་ རྩོད་ས་ཏེ་ བོར་ས། ཏེ་ཞེ་པར་ལ་ ཏེ་ ཚོད་ཁང་བོ་
ཡ་རྩུ་ཏུ་པ་གྲུབ་ཀི་ དཀོན་མཚོག་གི་ ཚོད་པ་ དང་ རྩོག་ཚོད་ སྲུལ་ཅེས་སི་ བས་ས་བོ་ གྲུང་། ཏུས་ཚེན་ ཁག་ཅན་གྲུབ་ ཕྱི་ ཟེ་
ཡ་རྩུ་ཏུ་པ་གྲུབ་ ཡེ་རུ་ག་ལེམ་མ་ དཀོན་མཚོག་གི་ རྩོག་ཚོད་ སྲུལ་ལ་ལ་ ཚའད་པེན། ཡང་ ཏེ་ ཚོད་ཁང་བོ་ ཚོས་སི་ ལའ་ཞ་ ཏང་ཅེས་
དང་ རྩོས་དུར་ གྲུབ་ ཅོ་སའི་ བས་ས་བོའང་ ཨིན་པེན།

དཀོན་མཚོག་ ཡ་ བས་ཁའི་ གྲུལ་སྲིད་ དཀོན་མཚོག་ ཡ་ བས་ཁའི་ གྲུལ་སྲིད་དི་ ཏོན་བོ་ བེ་ དཀོན་མཚོག་ དང་ ཁོང་རི་ མི་གྲུབ་ཀི་
པར་ལ་ བེལ་ ཡོད་ཁན་བོ་ ཨིན་ཀོག། དཀོན་མཚོག་ བེ་ གྲུལ་བོ་ ཅོགས་ ཨིན་ཀོག་, ཅིའ་ཟེར་ན་ ཁོང་རི་ ཁོང་རང་རི་ མི་གྲུབ་
རྩོབས་ཏེ་ རྩོས་དོམ་ ཚང་མ་ སལ་ཨིན་, ལམ་རྩུན་ རྩད་ཨིན་ མང་སྲུལ་ལ་ རྩད་དོགས། དཀོན་མཚོག་གི་ ཨིད་ཤེས་ ཅོས་ཏེ་

ལའ་ཉན་ཁན་གུན་ནི་དགོན་མཚོག་གི་གྲུལ་སྲིད་དེ་མི་གུན་ཨིན་ལོག་། བམ་ཡེ་བྱ་མ་ཤི་ཀ་རིག་རྟེན་ཅི་ཀ་སྦྱོངས་།
དགོན་མཚོག་གི་གྲུལ་སྲིད་པོ་སོ་མ་ཚུལ་ཞིག་གི་ནང་ང་ཐོང་། ཅིང་ཟེང་ན་ཡེ་བྱ་མ་ཤི་ཀ་ལེ་མི་གུན་ལ་སོ་མ་བྲེལ་ཞིག་གི་ནང་ང་
དགོན་མཚོག་ཉམ་པོ་མི་ཚོ་ལུང་ཅེས་ལ་སྒོ་མེའ་ཚདས།

དགོན་མཚོག་གི་སྲས་ ཞལ་ཚད་སོ་མའེ་ནང་ང་ཡེ་བྱ་མ་ཤི་ཀ་དགོན་མཚོག་གི་སྲས་མོལ་ཏེ་དུག། དགོན་མཚོག་གི་སྲས་
བྲི་ཅེས་པོའེ་དགོན་མཚོག་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་ཏེ་ཨིན་ལོག་སམ་མ་གོས་། ཅིང་ཟེང་ན་སྲུང་རབས་སི་ནང་ང་བྲིའ་ཚད་ཏེ་དུག།
དགོན་མཚོག་ཅིག་ཅིག་ཞུགས་ཏེ་ཨིན། དགོན་མཚོག་གི་ཐང་མ་ཡ་གོ་བྱུག་མེད་པ་རྒྱས་གྲུན་ཞུགས་ཏེ་ཨིན་ལོག། ཁོང་དེ་
རིག་རྟེན་དང་བམ་ཁའེ་ནང་ང་ཡོད་ཁན་ཚང་མ་ཞང་ང་ཚད་ཏེ་ཨིན། སྲུང་རབས་སི་ནང་ང་ཏེ་བྱུག་དེན་པ་རིག་མོལ་ཏེ་
ཡོད་ཏེ་ཨིན་ལོག་། ཨིན་ནང་ཏེ་གུན་ཉ་གོ་ཅེས་ལ་མ་གཤམ་པོ་ཚང་ལོག། སྲེར་ན་དགོན་མཚོག་ཡལ་། དགོན་མཚོག་སྲས་སི་
ནང་ང་། དགོན་མཚོག་སྲས་དགོན་མཚོག་ཡལ་བི་ནང་ང་། ཡང་ཉམ་པའེ་བྲུག་ཉིད་ཁོང་ཉིས་ཀོའེ་ནང་ང་ཞུགས་པ་སང་
དགོན་མཚོག་ཅིག་ཅིག་ཨིན་མོལ་ཁན་པོ་གང་པོ་ཨིན་ལོག། དགོན་མཚོག་གི་སྲས་། ཡེ་བྱ་མ་ཤི་ཀ་མའེ་ཚུལ་ལ་ལྟམས།
ཁྲོ་རྒྱན་ 1:1,14,15 ་། ཡེ་བྱའེ་དགོན་མཚོག་གི་ཞལ་ཏེ་སལ་ཨིན་ཁོང་ང་ཨ་བ་ལེ་། ཡང་དགོན་མཚོག་གི་ཡེ་བྱའེ་བུ་ཚོ་
མོལས། སྲུང་རབས་སི་ནང་ཞིན་དགོན་མཚོག་སྲས་། ཡལ་དགོན་མཚོག་ཅོགས་ལ་རྒྱས་གྲུན་ཞུགས་ཏེ་ཐང་མ་ཡ་གོ་བྱུག་
མེད་པ་ཡང་ཁོང་གུན་ལ་ལུང་དང་དབྱ་དབྱ་ཡོད་ཏེ་ཨིན་ལོག། ཨིན་ནང་སྲས་སི་ཁོང་ང་ཡལ་དགོན་མཚོག་གི་ཡོག་ག་
པོར་ང་ཚདས་། བམ་ཁོང་འེ་རིག་རྟེན་ཅི་ཀ་ཁོང་ང་དེ་ཡལ་བི་བྲུགས་དོད་ནང་ཞིན་སྲིག་ཅན་གུན་ནི་མེའ་གྲོངས་ས་སྦྱོངས།
ཡེ་བྱ་དང་སྐབ་གོན་གུན་ནི་སྒོར་ལ་བྲིས་ཁན་པོའེ་ཟེགས།

དགོན་མཚོག་གི་ལུ་གུ་ ཁྲོ་རྒྱན་ 1:29,36 ་། དགོན་མཚོག་གི་ཡ་རྒྱ་དུ་པ་གུན་ལ་མོ་ཟེས་གུང་ཏེ་སལ་ཁན་ནི་ཁྲིམས་
ནང་ཞིན་། དགོན་མཚོག་གི་ཁོང་གུན་ནི་སྲིག་པ་གུན་ལ་ཤགས་པ་ཚད་ཅེས་སི་མེའ་ལུ་གུ་སྲོག་ཚོད་ལ་སལ་ལད་པེན་།
ཅིང་ཟེང་ན་དགོན་མཚོག་གི་མོལས་། “ལུ་གུ་སའ་ཏེ་བྲག་བེད་ཁན་པོ་མི་ཞིག་གི་སྲིག་པའེ་ཚབས་། ཡང་ཏེ་མི་པོ་
དགོན་མཚོག་གི་དུལ་སྐབས་སྲོགས་ཞིག་རྩང་མ་གུང་ཏེ་ཨིན།” ཡེ་བྱའེ་དགོན་མཚོག་གི་ལུ་གུ་མོལ་ལ་ཚདས་ཅིང་ཟེང་ན་
ཁོང་དེ་ཁོང་ང་དེ་སྲོག་པོ་ང་དང་དེ་སྲིག་པ་གུན་ལ་ཤགས་པ་ཐོབ་ཅེས་ལ་ཚོད་པ་སལ་ལད་ཚདས།

རྒྱུ་ཤིང་ རྩོམ་པའི་ མང་སྐུལ་པ་གྲུབ་ནི་ ལྷག་སྒོལ་ བད་ཞིན་ བྲིམས་ཕག་ལན་གྲུབ་ལ་ ཚད་པ་ ཉངས་ཏེ་ མད་ཅེས་ལ་ རྒྱུ་ཤིང་འི་ཀ་
རྒྱུ་དང་པོ་ལྟ་། འི་ ཚད་པ་ལོ་ མི་ མད་ལན་ དང་ ཕག་པ་ དན་པ་ གྲུབ་ལ་ ཉང་དང་པོ་ལྟ་།

ལ་

འབྲུག་ལམ་ ཡེ་ཤུའི་ ཏུས་ལ་ ཡ་རྒྱ་དུ་པ་ ཁ་ཅིག་གི་ རྩོམ་པའི་ མང་སྐུལ་པ་གྲུབ་ནི་ མིའི་ འབྲུག་ལམ་ཅེས་མི་ ལས་ ཅོང་དང་པོ་ལྟ་།
ཡ་རྒྱ་དུ་པ་ ཞིན་ ཞིན་ནའང་ འོང་གྲུབ་ནི་ མང་ ཉམ་པོ་ ཡ་རྒྱ་དུ་པ་གྲུབ་ལ་ འབྲུག་ འཕལ་ཕྱག་གད་པོན་ ཀ་པོ་ རྩོམ་པའི་ མག་མི་གྲུབ་ནི་
ལ་ཚེ་ མིའི་ ཀོལ་ལད་པོ་ལྟ་། འོང་གྲུབ་ནི་ ཡ་རྒྱ་དུ་པ་གྲུབ་ནི་ ཀ་པོ་ འབྲུག་ལམ་ སང་ མང་ད་ ཐེ་བ་ དེ་ནི་ ལེན་ཏེ་ འོང་གྲུབ་ནི་ མིའི་
པོར་དང་པོ་ལྟ་། ཏེ་པོའི་མིའི་ ཡ་རྒྱ་དུ་པ་གྲུབ་ནི་ འོང་གྲུབ་ལ་ བལ་དང་ ཅོས་ཏེ་ སྤྲིག་ཅན་ ཐེང་དང་པོ་ལྟ་།

བྲིམས་ དཀོན་མཚོག་གི་ བྲིམས་པོ་ བེ་ ཞལ་ཚད་ སྤྱིང་པའི་ བོ་མའི་ སྤྱི་ཚེ་ ལུའི་ བད་ད་ དྲིས་ཏེ་ ཡོད་ཏེ་ ཞིན་ལོག་། ཏེ་གྲུབ་ནི་
བད་ད་, དཀོན་མཚོག་གི་ འོང་དང་འི་ མི་གྲུབ་ནི་ ཡན་ཐོག་སེ་ མིའི་ མོ་ཟེས་ལ་ སྤྱིན་ཕྱག་ལན་ནི་ བྲིམས་གྲུབ་ ཡང་ ཞིས་ར་ཞལ་
དང་ ཞན་ གྲུལ་འམས་ ཚང་མའི་ མི་རབས་གྲུབ་ནི་ ཐོ་ དྲིས་ཏེ་ ཡོད་ཏེ་ ཞིན་ལོག་། སྤྱི་ཚེ་ལས་ པ་ལུ་ལུའི་ མོལས་, “དཀོན་མཚོག་གི་
ད་དང་ད་ ད་དང་གྲུབ་ སྤྲིག་ཅན་ ཞིན་ལན་པོ་ སྤྱིན་ཅེས་མི་ མིའི་ བྲིམས་གྲུབ་ སལ་ལ་ རྟོད་སྤྲི་།”

བྲིམས་ལུང་ བྲིམས་ལུང་ བེ་ ཀ་ལོག་ལ་ ཟེར་ར་ལོག་།

འབྲུག་ལམ་ འབྲུག་ལམ་ལན་ནི་ མི་པོའི་, དང་འི་ ཅོ་ལན་ནི་ སྤྲིག་པ་གྲུབ་ནི་ཀ་ རྒྱུང་པ་ སྤྱིས་ཏེ་ འོང་གྲུབ་ནི་ སྤྲིག་པའི་ འགས་པ་
སལ་ལན་ནི་ ཡེ་ཤུ་ མ་ཤི་ཀའི་ཀ་ ཉད་པ་ རྩོངས་ཏེ་, འོང་འི་ འལ་ཉན་ཏེ་ འོང་ད་ བྲང་ཅེས་མི་ སྤྱིང་པོ་ ཉང་ད་ལོག་། འབྲུག་ལམ་ནི་
ཏུས་, ད་དང་ ལུའི་ བད་ཀྲུག་ག་ སྤྱིན་ཅེས་པོ་, ཡེ་ཤུ་ ཉམ་པོ་ ཤི་ལན་ནི་ སྤྲིག་སེ་ ཡང་ ལུའི་ བད་ནི་ བེང་ད་ཅིག་, ཡེ་ཤུ་ ཉམ་པོ་
མི་ཚེ་ མོ་མ་ཞིག་གི་ བད་ད་ མོན་ཏེའི་ ལང་ཅེས་མི་ སྤྲིག་སེ་ ཞིན་ལན་པོ་ སྤྱིང་རབས་མི་ བད་ད་ མོལ་ཏེ་ ཡོད་ཏེ་ ཞིན་ལོག་།

ག་

གལ་མོའི་ བས་ཚུལ་ མི་གྲུབ་ནི་ མིའི་ དཀོན་མཚོག་གི་ ལུ་ལོན་པོའི་ གལ་མོའི་ བས་ཚུལ་ ཟེར་ར་ལོག་། འི་ ལོན་པོ་ དཀོན་མཚོག་གི་
འོང་དང་འི་ སྤྲིས་, ཡེ་ཤུ་ མ་ཤི་ཀ་, འི་ རིག་རྟེན་པ་གྲུབ་ལ་ འོང་གྲུབ་ནི་ ཅོ་ལན་ནི་ སྤྲིག་པའི་ ཚད་པ་ ཐོག་ཅེས་པོའི་ ཀ་པོ་

སྐྱོབ་ཅེས་ལ་ ཀལ་ལ་ རྟོགས། ཡང་ ཡི་གུ་ གཙོ་བོ་ དཀོན་མཚོག་གི་ ཨིན་ཁན་བོའ་ ཉང་པ་ ཙོ་ཅེས་ གྲུང་ཏེ་, དཀོན་མཚོག་གི་ སྐྱུ་གུ་
གྲུང་ཙུག་ཅེས་ལའང་ ཀལ་ལ་ རྟོགས།

གི་དེ་འོན་ །ཨིབ་རི་པ་ 11:32།, ཨིས་ར་ཨེལ་པའེ་ གྲལ་པོ་གུན་ནི་ ཀའན་ ཡུལ་ལི་ བང་ར་ བང་སྐུལ་ གོ་ལུག་གི་ སང་ སྐྱུན་ལ་, གི་དེ་འོན་ །ཨིབ་རི་ ལུ་སྐྱོང་གུན་ནི་ བང་ནེ་ ཅིག་ཅིག་ ཨིན་པེན། །ཨིའ་ དཀོན་མཚོག་གི་ བང་ར་ མ་ཀྲག་པོ་ ཉང་པ་ ཡོད་པ་, །ཨིབ་ར་ ལམ་སྐྱོན་ རྟོགས་ལ་ མོས་ལམ་ ལུས་, སྐྱེར་ན་ །ཨིའེ་ ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་ མག་གི་ བང་ར་ བྱིད་ ཟའེ་ མག་མི་ མ་ལུ་རུ་ མ་ནེ་ མེད་ནའང་, །ཨིབ་གུན་ནི་ གྲལ་པོ་གུན་ལ་ བམ་ཀལ་སམ་, ཅིའ་ཟེར་ན་ དཀོན་མཚོག་གི་ །ཨིབ་གུན་ལ་ རོགས་ རྟོགས།

ཆ་

ཆད་དོན་ །ཆད་དོན་ སྐྱེར་པ་: ལུ་ཀ་ 1:72; ཆག་ལས་གུན་ 3:25, 7:8; གུ་ལ་ཉི་ཡ་ 3:17; ཨིབ་རི་པ་ 9:1, ཆད་དོན་ སོ་མ་: མད་ལྷ་ 26:28; མར་ཀུས་ 14:24; ལུ་ཀ་ 22:20; རོ་མ་པ་ 11:27, ཀོ་རིན་གྱི་པ་ 1 11:25; ཀོ་རིན་གྱི་པ་ 2 3:14 ཨིབ་རི་པ་ 7:22, 8:6-13, 9:15, 10:16, 29, 12:24, 13:20།, སྐྱེ་ ཉིས་སི་ བར་ལ་ ཁའ་ཆམས་ ཆཅེས་པོའ་ ཆད་དོན་ ཟེར་ར་ལོག། ཆད་དོན་ནི་ སྐྱེ་ ཉིས་སི་ བང་ར་ བྲེལ་ དང་ ལས་གུན་ ཙོ་ཅེས་སི་ ཁ་ཆད་ སྐྱུན་ལོག། དཀོན་མཚོག་གི་ ཆད་དོན་ སྐྱེར་པའེ་ བང་ར་ དཀོན་མཚོག་ །ཨིབ་རི་ མི་གུན་ནི་ ཡབ་ དང་ གཙོ་བོ་ ཨིན་ཁན་, ཡང་ མི་གུན་ནི་ །ཨིབ་རི་ ཅེས་པ་ ཙོ་ཅེས་ཏེ་ ཁའ་ཉན་གོ་གེས་, ཁའ་ཉན་ཁན་གུན་ལ་ ཅིན་ལབས་ ཡ་ ཁའ་ མ་ཉན་ཁན་གུན་ལ་ ཆད་པ་ མོག་ཨིན་ མོལ་ལ་ རྟོགས། ཆད་དོན་ སོ་མའེ་ བང་ར་ དཀོན་མཚོག་གི་, །ཨིབ་རི་ སྐྱུས་སི་ བང་ར་ ཉང་པ་ ཙོ་ཁན་གུན་ལ་ མི་ཆེ་ སོ་མ་ བོབས་ཏེ་ །ཨིབ་གུན་ནི་ བང་ར་ དཀོན་མཚོག་གི་ སྐྱུ་ཉིད་ བས་ཏེ་ །ཨིབ་རི་ མི་ གྲུང་ཙུག་སི་ ཞལ་ཆད་ རྟོགས།

ཆད་དོན་ནི་ སྐྱུ་མ་ །ཨིབ་རི་ཏེ་ ཆཅེས་ 25, ཨིབ་རི་པ་ 9:4, ཡོད་ཅེས་ཙན་ནི་ ལུས་སི་ ལུང་སྐྱུན་ 11:19།, འི་ སྐྱུ་མ་པོ་ ལེད་རི་ སྐྱུ་མ་ སེར་རི་ ལུས་སམ་ཁན་ཞིག་ ཨིན་པེན་, ཀའ་བོའེ་ བང་ར་ དཀོན་མཚོག་གི་ རོའ་ ལེབ་ལེབ་ ཉིས་སི་ཀ་ བྱིའ་ རྟོགས་ལོན་ བཀའ་གྲུ་ རུ་ དང་ ཞན་ཡང་ ཉམ་པ་ ཅེ་ལག་གུན་ བོར་རད་པེན། སྐྱུ་མ་ དང་ ཉེ་བང་ར་ ཡོད་ཁན་གུན་ མ་ ཉམ་པ་ ཨིན་པེན་, ཅིའ་ཟེར་ན་ ཏེ་བོ་ དཀོན་མཚོག་གི་ ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་ ཉམ་པོ་ ཆད་དོན་ རྟོགས་པོའེ་ སྐྱུ་མ་ ཨིན་པེན།

རི་སྐྱོང་རི་ བང་ར་ བེས་ལ་ ཡོད་ ཟའེ་, །ཨིབ་གུན་ནི་ ཏེ་ སྐྱུ་མ་པོ་ ལུར་ཏེ་ ཉམ་པོ་ ལུར་རད་པེན་, ཡང་ གྲུལ་ མ་གྲུལ་ ཟའེ་ ཏེ་བོ་,

ཡ་མ་ རྒྱལ་སའེ་ ཀླུང་བོའེ་ བང་ང་ བོར་རད་པེན། ཡེ་རུ་ཤ་ལེམ་མི་ བང་ང་ ཚོད་ཁང་ ཕྱིགས་ཉེ་ སྟིང་ནེ་, ཚོད་ཁང་ངེ་ ཚང་མའེ་སང་
ཉམ་པ་ བས་སའེ་ བང་ང་ ཉེ་ སྐྱམ་བོ་ བོར་ས།

ཚོས་ཁྲིམས་ལ་ ཁས་པ་གུན་ ཁོང་གུན་ བེ་ ཡ་རུ་ཤི་པའེ་ སྟེ་ ཁག་ཅིག་ ཨིན་པེན།

ད

དྲ་བེད་ དྲ་བེད་ བེ་ ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་མི་ ཚང་མའེ་སང་ ཀླུང་བོ་ གྲུལ་བོ་ ཡང་ ཡེ་ཤེའེ་ ལུ་ཚའ་ ལུང་ཤོག་པོ་ ཨིན་པེན། གྲུལ་བོ་
གྲུང་ངེ་ སང་ ལྷན་ལ་ ཁོའེ་ ཁོ་རང་ངེ་ ཨེ་བའེ་ ལུག་གུན་ ཚོའད་པེན། ཁྲོག་ཉོང་ངེ་ ཉུས་ལ་, ཁོང་ངེ་ ལུགས་པོ་ མ་ ཚེན་མོ་ ཤེད་ཅན་
མག་མི་ གོ་ལི་ཡུལ་ ཡུག་རྫོ་ ཉངས་ཉེ་ སད་ས་, ཡང་ ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་ལ་ གྲུལ་ཁའ་ ཚེན་མོ་ཞིག་ ཐོབ་ཅུགས།

དྲ་བེད་ངེ་ དགོན་མཚོག་གི་ ཅེས་པ་ མ་སྐྱན་ཉེ་ ཅོས་པ་, ཁོང་ང་ སྟོད་པ་ ལུལ་ཅེས་ལ་ སུང་གུང་ངེ་ སྟེ་ཚའེ་ སྟོད་ལུ་ མང་པོ་ཞིག་
ཁོང་ངེ་ བྲིས་ཉེ་ ཨིན་པེན།

ཉུས་ མང་པོའེ་ ལྷན་ལ་, ལུང་སྟོན་པ་གུན་མི་ དགོན་མཚོག་གི་ ཀལ་ལ་ རོད་ཅེས་སི་ ལྷུང་གོན་ མ་ཤི་ཀ་, དྲ་བེད་ངེ་ ལུང་གྲུང་ ཨིན་
བྲིས་ཁན་ བང་ཞེན་ ཡེ་ཤུ་ བེ་ ཉེན་ན་ ལུང་གྲུང་བོ་ ཨིན་པེན་ རྫོང་མ་པ་ 1:3, ཡོང་ཅེས་ཅན་མི་ ཉུས་སི་ ལུང་སྟོན་ 22:16།

ཉམ་པའེ་ རྒྱལ་ཉིད་ ཉམ་པའེ་ རྒྱལ་ཉིད་ བེ་ དགོན་མཚོག་ ལུགས་ཉེ་ ཨིན་ལོག། ཨིན་བའང་ ཡབ་ དགོན་མཚོག་ དང་
དགོན་མཚོག་གི་ སྐྱེས་ ཡེ་ཤུ་ མ་ཤི་ཀ་, ཉེས་གོའེ་ སང་ མོ་སོ་ ཨིན་ལོག། ཡེ་ཤུ་ མ་ཤི་ཀའེ་ བང་ང་ ཉང་པ་ ཅོ་ཁན་གུན་ལ་ དེན་པ་
སྟོན་ཅུག་ཅེས་, ལམ་སྟན་ཅེས་, ཡང་ དགོན་མཚོག་གི་ རྒྱལ་ས་ཐད་ཁན་ ཅོ་ཉན་ཅེས་ལ་, ཡབ་ དགོན་མཚོག་ དང་ གཙོ་བོ་ ཡེ་ཤུའེ་
ཁོང་གུན་མི་ བང་ང་ ཉམ་པའེ་ རྒྱལ་ཉིད་ ཀལ་ལ་ རོད་ས། དགོན་མཚོག་གི་ སྐྱེས་སི་ སྟོར་ལ་ བྲིས་ཁན་བོའང་ ཟེགས།

ན

རྣལ་མན་ རྫོང་ལ་ 4:27།, ཡ་རུ་དྲ་པ་ མན་ཁན་ རྣལ་མན་ སི་ངེ་ཡུའེ་ བང་ང་ དུག་ཁན་ མག་མི་ སྟོན་བོ་ཞིག་ ཨིན་པེན། ཁོང་
རོ་ནད་ ཡོངས་ཉེ་ ཡོད་པེན། ལུང་སྟོན་པ་ ཨེ་ལི་ཤེའེ་ སྟོར་ལ་ ཚོར་ར་ཅིག་, ཁོ་ ཁོ་རང་ངེ་ བང་བོ་ ཡན་ཅུག་ཅེས་ལ་ ཁོང་ ཡོད་ས་
སོང་། ཨེ་ལི་ཤེའེ་ ཁོང་ ཡོར་དྲན་ ལུངས་བོའེ་ བང་ང་ ལན་ ལུན་ ལུང་ ལུག་ཅེས་ལ་ མོ་ལས། ཁོའེ་ ཁོང་ངེ་ ཁའ་ཉན་ པ་སང་

ལྷ་མོ་པོ་སིང་གྲུལ་ཉེ་མེད་ལན་སིང་།

ནི་ནི་མ་ (ཁྲིམ་ཐུ་ 12:41; ལུ་ཀ་ 11:30,32), ནི་ནི་མ་ ཉེན་ན་ གྲུལ་ས་པོ་ ཡིན་ལོག་, ཀ་ཅུ་ དཀོན་མཚོག་གི་ ལུང་སྟོན་པ་
ཡོ་ནུ་ གྲུང་ཉེ་ ཆད་པ་ སལ་ཉེ་ ཁོང་གུན་ མེད་ལན་ ཅོ་ཡིན་ མོལ་ཉེ་ ཡོན་ ཀལ་ལ་ རྗེས་། ཡོན་པོ་ ཚོར་ར་ཅིག་, ནི་ནི་མ་པ་གུན་ནི་
གྲོད་པ་ གྲན་ཉེ་ ཅོས་ པ་སང་, དཀོན་མཚོག་གི་ ཁོང་གུན་ལ་ འགས་པ་ སལ་ལ་ རྗེས་།

ནོར་སྐལ་ ཨ་བ་ འི་ཉེ་ སྟིང་ནི་ ལྷ་གུ་གུན་ལ་ ཨ་བའི་ རོར་རི་ སྐལ་ལ་ ཐོབ་ལན་པོའ་ རོར་སྐལ་ ཟེར་ར་ལོག་།

ནོ་ཨ་ (ཁྲིམ་ཐུ་ 24:37,38; ལུ་ཀ་ 3:36; 17:26,27; ཨིབ་རི་པ་ 11:7, དི་ཅུར་ ཉང་པོ་ 3:20; དི་ཅུར་ ཉིས་པ་
2:5), རོ་ཨའི་ སྐར་ལ་ གོ་ལུག་གི་ སྟེ་ཆའི་ བང་ར་ བྱིས་ཉེ་ ཡོད་ཉེ་ ཡིན་ལོག་། ཉེན་ན་ ཉུས་ལ་ མི་ ཚང་མ་ མ་ དན་པ་ ཡོད་
པ་སང་, དཀོན་མཚོག་གི་ ལུ་ཡོག་ ཚེན་མོ་ཞིག་ ཀལ་ཉེ་ རིག་ཉེན་པ་གུན་ མེད་ལན་ ཅོ་ཅེས་ལ་ བྲིམས་ཅད་ད་ རྗེས་། རོ་ཨ་ མི་
གང་པོ་ཞིག་ ཡིན་ཅེས་པའི་ དཀོན་མཚོག་གི་ ཁོ་, ཁོའི་ བང་ཚངས་ དང་ སེམས་ཅན་ནི་ རིགས་ ཚང་མ་ སྟོབ་ཅེས་སི་ དེའ་ ཁོ་
ལྷ་མས་ཉེ་ ཁོའ་ གྲུ་ཟེང་ མ་ ཚེན་མོ་ཞིག་ ཅོ་ཅེས་ལ་ བཀའ་ སལས་།

2

བ་

པི་ལུ་ ལྷུང་སྟོབ་ ཅོ་ཅེས་, ཡ་ ལུ་ཅེས་, ཡ་ མིང་ཅན་ ལྷུང་ཅེས་ལ་ ཅིག་ལན་ནི་ ཐོན་པོ་ བས་ས་ པི་ལུ་ ཟེར་ར་ལོག་།

པི་ལ་ཉུ་ པི་ལ་ཉུ་ ནི་ རོ་མ་པ་ ཡིན་པེན་ ཡང་ ཡེ་ཤུའི་ དཀོན་མཚོག་གི་ གྲུལ་སྟིང་དི་ སྟོར་ལ་ ཚོས་ སལ་ལི་ ཉུས་, ཡ་ཉུ་དུའི་ ཡུལ་ལི་
བང་ར་ མང་སྐལ་ལན་ནི་ ཀའ་ལོན་ ཡིན་པེན་། ཁོའི་ ཡ་ཉུ་དུ་པའི་ ལུ་སྟོང་གུན་ ཐད་ཅུགས་ཉེ་ ཡེ་ཤུ་ རྒྱང་གིང་ར་ རྒྱངས་ཉེ་
སད་ཅེས་ལ་ བཀའ་ ཉངས་།

པེ་སག་གི་ ཉུས་ཚེན་ (ཁྲིམ་ཐུ་ 26:2, 5, 18, 19; ཡང་ མང་པོ་), པེ་སག་ ནི་ ཡ་ཉུ་དུ་པ་གུན་ནི་ མ་ ལག་ཅན་ ཉུས་ཚེན་ཞིག་
ཡིན་ལོག་། པེ་སག་གི་ ཉོན་པོ་ ནི་ རོད་པ་ མ་ཉང་ར་ ཆ་ཅེས་པོའ་ ཟེར་ར་ལོག་། འི་ཉུས་ལ་ ཡ་ཉུ་དུ་པ་གུན་ནི་ ལོ་ མང་པོའི་ ལྷུན་ལ་
ཁོང་གུན་ ཨི་རིབ་པའི་ ཚོ་ཡོག་ནི་ ལུང་ལན་པོ་ ཨིད་ཉུ་ ཅོའ་ལོག་། དཀོན་མཚོག་གི་ བཀའ་ བང་ཞིན་ ཁོང་གུན་ནི་ ལུ་གུ་ སད་ལན་ནི་

འགྲུག་པོ་སྒྲིའི་རིབ་ཞི་ཀ་སྐྱེས་པ་, ཉེ་ཚན་ལ་ཁོང་གི་ཀལ་ལ་ཚད་འབྲེལ་གྱི་ཕྱག་འབྲེལ་གྱི་ཕོ་ཉ་པོ་ཁོང་གྲུག་གི་འམ་པའེ་ནང་ང་
མ་ཡོང་ང་སྒྲིའི་ཀ་འགྲུག་མ་སྐྱེས་འབྲེལ་གྱི་ཨི་ཇིབ་པ་གྲུག་གི་འམ་པའེ་ནང་ང་སོང་ཉེ་གོ་སྐྱེས་ལུ་ཚེ་གྲུག་གི་ཕྱི་ཕྱག་ལ་ཉེ་ཉེས་མེ་
པར་ལ་, ཡ་ཉུང་པ་གྲུག་གི་འི་ཉེས་ཚེ་པོ་ལུ་གུ་སང་ཉེ་ག་སྐྱེས་ཉེ་ཟེན་ཅིང་འོག་ལ།

པ་

པ་ཚུ་གི་པ་གྲུག་ ཡེ་ལུ་འི་ཉེས་ལ་པ་ཚུ་གི་པ་གྲུག་ཡ་ཉུང་པའེ་མ་འག་ཅན་ཚེས་སི་སྤེ་ཞིག་ཨིན་པེན་, ཁོང་གྲུག་གི་ཡེ་ལུ་
གྲུབ་གལ་སྐྱེན་ཉེ་ཅོང་པེན་། ཁོང་ཚང་མ་ལ་མོ་ཟེས་སི་བྲིམས་གྲུག་གེས་སང་པེན་ཨིན་ནའང་འཕྱིག་ཉེ་ཚེས་བྲིམས་གྲུག་གི་
ནང་ང་མ་འམ་པ་ཡོད་པེན་། ཁོང་གྲུག་གི་ཡ་ཉུང་པ་གྲུག་ལ་མོ་ཟེས་སི་བྲིམས་གྲུག་ཉམ་པོ་མི་གྲུག་གི་ཅོ་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་སྲོལ་
མང་པོ་ཞིག་སྐྱེད་གོས་ཟེད་ཉེ་ལབ་བད་པེན་།

ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ ལུན་སུམ་ཚོགས་པའེ་ཉོན་པོ་ནི་ཅི་ས་ཐོག་མེ་སྐྱོན་མེད་ཡང་ཉེ་པོའ་ཉེ་སང་གྲུས་པ་ཞིག་ཅོ་ཉན་ན་མ་འོག་།
སྤེར་ན་ཡེ་ལུ་ནི་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེས་ཚེ་མོ་ཉི་ལོ་འི་པ་ 5:9 །, དང་སྐྱོག་གི་ཚོད་པ་ཉི་ལོ་འི་པ་ 9:14 །, ཡང་
ནམ་འཁོར་ནི་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཚོད་འཁོར་ཨིན་འོག་ཉི་ལོ་འི་པ་ 9:11,12 །

མེ་རོ་ ཉི་ལོ་འི་པ་གྲུག་ 7:10, 13, 21; རོ་མ་པ་ 9:17, ཉི་ལོ་འི་པ་ 11:24 །, ཨི་ཇིབ་པེ་གྲུལ་པོ་ཚང་མ་ལ་མེ་རོ་
ཟེད་འོག་།

ཕོ་ཉ་ ཉི་ལོ་འི་པ་གྲུག་ 12:6-11; 27:23, ཉི་ལོ་འི་པ་ 1:14 །, ཕོ་ཉ་སྐྱ་ཉིས་ཡོད་ཉེ་ཨིན་འོག་, དགོན་མཚོགས་གི་
འཁོར་ཉན་འབྲེལ་ཡང་དགོན་མཚོགས་གི་རོ་ལོག་ཅོ་འབྲེལ་། དགོན་མཚོགས་གི་ཁོང་རང་གི་ཚལ་ལས་གྲུག་ཚད་ཅེས་སི་མེའ་ཁོང་རང་གི་
ཕོ་ཉ་གྲུག་ཀལ་ལ་ཚད་དེ་འོག་། དགོན་མཚོགས་གི་མི་གྲུག་ལ་སྐྱ་སྐྱོག་ཚད་ཅེས་སི་འག་པོ་ཁོང་གྲུག་ལ་ཀལ་ལ་ཚད་ཉེ་ཨིན་འོག་།
པར་རིག་ཁོང་གི་ཕོ་ཉ་གྲུག་གུང་ཉེ་, འག་ཅན་ལོན་གྲུག་མི་གྲུག་ལ་ཀལ་ལ་ཚད་དེ་འོག་། ཉི་ལོ་འི་པ་ 28:5, 6, 7; ལུ་ཀ་
1:30 །།

བ་

བ་བེལོན་ །མད་མུ་ 1:11, 12; ཚག་ལས་གུན་ 7:43།, བ་བེལོན་ བེ་ ལྷུན་མའེ་ ཏུས་སི་ མིང་ཅན་ གུལ་ས་ཞིག་ ཨིན་ལོག་།
ཏེ་ གུལ་སའེ་ གུལ་པོའེ་, ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་ལ་ ལོལ་ས་ ཡང་ བམ་ཀལ་ཏེ་ མི་གུན་ ཁོ་རང་འི་ ཡུལ་ལ་ ཚོ་ཡོག་ ཙོ་ཅེས་ལ་ བྲིད་ཏེ་
ཁྱེད་སེ། ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་ ཏེ་རུ་ ལོ་ 70 ཏུག་གོས་ཏེ་ ཨིན་པེན་། ཡང་ ཡོང་ཅེས་ཅན་ཞི་ ཏུས་སི་ ཡུང་ལྷན་ཞི་ ལྷེ་ཚའེ་ བང་ང་
རོམ་མི་ གུལ་སའེ་ བ་བེལོན་ ཟེད་ཏེ་ ཏུག་, ཅིང་ཟེད་ན་ ཏེ་ གུལ་སའེ་ བང་ང་ ཏུག་ཁན་ཞི་ མི་གུན་ཞི་ དཀོན་མཚོག་ག་ ལྷུང་མེད་
ཙོའད་པེན་།

བ་རག་ །ཨིབ་འི་པ་ 11:32།, ཨིས་ར་ཨེལ་པའེ་ གུལ་པོ་གུན་ཞི་ ཀེན་ན་ ཡུལ་ལི་ བང་ང་ མང་སྐུལ་ཅེས་ གོ་རྒྱལ་གི་ སང་
ལྷུན་ལ་, བ་རག་ ཁོང་གུན་ཞི་ འུ་སྐྱོང་གུན་ཞི་ བང་ནེ་ ཅིག་ཅིག་ ཨིན་པེན་། ཁོའེ་ ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་ མག་གི་ བང་ང་ བྲིད་ཏེ་
གུ་འོ་གུན་ལ་ བམ་ཀལ་སེ།

བའལ་ །རོམ་པ་ 11:4།, བའལ་ བེ་ ལྷ་ཞིག་ ཨིན་ལོག་། ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་ ཀེན་ན་ཞི་ ཡུལ་ལ་ ལེབ་འི་ སང་ ལྷུན་ལ་ ཏེ་རུ་
ཏུག་ཁན་ མི་གུན་ཞི་ བའལ་ལི་ ལྷུན་ཏུང་ ཙོལ་ལད་པེན་། ཏེ་རུ་ ལེབ་སེ་ཏེ་ ལྷེད་ཞི་ ཨིས་ར་ཨེལ་པའེ་ མི་རབས་ ཁ་ཅིག་གི་འང་
དཀོན་མཚོག་གི་ ཚབས་ལ་ བའལ་ལི་ ལྷུན་ཏུང་ ཙོལ་སེ་, ཏེ་པོའེ་ ཞས་ཏེ་ དཀོན་མཚོག་ག་ ཁོང་གུན་ཞི་ཀ་ ལུགས་སྐོ་ ལྷོད་སེ།

བ་ལའམ་ །འི་ཏུང་འི་ ཚག་གིས་ ཉིས་པ་ 2:15; ཡུ་ཏུ་ 1:11; ཡོང་ཅེས་ཅན་ཞི་ ཏུས་སི་ ཡུང་ལྷན་ 2:14།, བ་ལའམ་ བེ་
ཡུང་ལྷན་པ་ཞིག་ ཨིན་པེན་། པེ་ནེ་ དོད་པ་ ཡོང་ཅེས་པོའེ་ ཁོའེ་, ཨིས་ར་ཨེལ་པའེ་ གུ་འོ་, གུལ་པོ་ བ་ལག་གི་ ཚོགས་ ཙོས་ཏེ་,
ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་ལ་ ཚོད་ལྷའེ་ བང་ང་ ལུད་ཅུགས་ཏེ་ ལྷིག་པ་ ཙོ་ཅུགས་།

བེན་ཡུ་མིན་ །ཚག་ལས་གུན་ 13:21; རོམ་པ་ 11:1, མི་ལི་པི་ 3:5; ཡོང་ཅེས་ཅན་ཞི་ ཏུས་སི་ ཡུང་ལྷན་ 7:8།, བེན་ཡུ་མིན་
ཡ་ཀོབ་འི་ ལུ་ཚ་ ལུག་ཉིས་སི་ བང་ནེ་ ལུང་ཤོག་པོ་ ཨིན་པེན་། ཏེ་པོའེ་པོའེ་ ཁོ་ ཨིས་ར་ཨེལ་པའེ་ མི་སྡེ་ ལུག་ཉིས་སི་ བང་ནེ་
ཅིག་གི་ བ་མེས་པོ་ ཨིན་ལོག་།

བེལ་ཟེ་སུལ་ །མད་མུ་ 10:25, 12:24, 27; མར་ཀུས་ 3:22; ལུ་ཀ་ 11:15,18,19།, བེལ་ཟེ་སུལ་ བེ་ ལུད་གུན་ཞི་
གོ་བའེ་ མིང་ང་ ཟེད་ར་ལོག་། ཁོའེ་ ཤེ་ཏན་ནའང་ ཟེད་ར་ལོག་། ཁོའེ་ དཀོན་མཚོག་ག་ གུབ་གལ་ ཙོའད་ལོག་, ཡང་ དཀོན་མཚོག་གི་
མི་གུན་ལ་ ལྷིག་པའེ་ བང་ང་ གུལ་ཅུག་ཅེས་སི་ ཚོན་གྲུས་ ཙོའད་ལོག་། ཁོང་གུན་ཞི་ ལྷིག་པ་ ཙོའད་ཅིག་ དཀོན་མཚོག་གི་ ལྷུན་ཏུན་ལ་

ཁོའི་ ཁོང་གུན་ནི་ ངན་པ་ ཙོས་ཏོག་ ཟེད་ཏེ་ ལྷོན་ ཀལ་ལ་ལོག་།

མ་

མ་ཤི་ཀ་ མ་ཤི་ཀའི་ ཏོན་ བེ་, མི་ཞིག་གི་ བོའི་ཀ་ མར་ནག་ ལུགས་ཏེ་ ལྷོའ་ རྗོད་ཅེས་པོའ་ ཟེད་ར་ལོག་། ཏུས་ མང་པོའི་ ལྷུན་ལ་
ནམ་ དགོན་མཚོག་གི་ ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་ནི་ སིའ་ གུལ་པོ་ ལྷམ་མ་ རྗོད་ས་, ལྷ་མའེ་ ཏེ་ མི་བོའི་ བོའི་ཀ་ མར་ནག་ ལུགས་ཏེ་ ཁོ་
གུལ་པོ་ ལྷམ་ས་ཁབ་པོའི་ ལྷགས་ ལྷན་ནད་པིན་། དགོན་མཚོག་གི་ ཁོང་རང་འི་ གུལ་སྲིད་ ལྷོན་ཅུག་ཅེས་ དང་ ཁོང་རང་འི་ མི་གུན་
ལྷོབ་ཅེས་སི་ སིའ་ ཀལ་ཅེས་ལ་ ཞལ་ཚད་ རྗོད་ཁབ་པོའ་, མ་ཤི་ཀ་ མོལ་ལ་ རྗོད་ས་, ཅིའ་ཟེད་ན་ ཁོང་ ཁོང་འི་ ལྷམ་མ་ རྗོད་ཏེ་
ཀལ་ལ་ རྗོད་ཁབ་པོ་ ཨིན་ལོག་།

མ་ཤེས་ཁབ་ནི་ ལྷན་ ཏམ་པའེ་ ལུག་ཉིད་འི་ ལུད་ སལ་ཏེ་ མ་ལབས་ཁབ་ནི་ ཞན་ ལྷན་འི་ བང་ར་ ལྷེ་ར་ ཏང་ཅེས་།

མན་ན་ ཁྲོ་རྗོན་ན་ 6:31, 49, 58; ཨིབ་འི་པ་ 9:4, ཡོང་ཅེས་ཅན་ནི་ ཏུས་སི་ ལུང་ལྷན་ 2:17།, ཨི་འིབ་ནེ་ པིང་ཏེ་
ལྷིང་ནེ་ ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་ འི་ལྷོང་འི་ བང་ར་ ལོ་ 40 ཁོང་ཨིན་ ཏུག་ ཟེན་, དགོན་མཚོག་གི་ ཏེལ་ས་ཤེས་སི་ རྗོད་པ་ རྗོད་ཏེ་
ཁོང་གུན་ལ་ མན་ན་ ཟེད་ཁབ་ནི་ ཟན་ སལ་ལ་ རྗོད་ས་། ཏེ་པོ་ ཤབ་པད་འི་ ངལ་ཚོའི་ ཞག་ ཅིག་པོ་ མན་པ་, ཞག་ཏང་
དགོན་མཚོག་གི་ ཚོགས་ནེ་ སའེ་ཀ་ པབས་སད་པིན་།

ལྷན་གྲ་ ཚོག་ངན་ ཟེད་ཅེས་།

མི་འིགས་སི་ལུ་ ཏུས་ མང་པོའི་ ལྷུན་ལ་, ལུང་ལྷོན་པ་ དུ་ནི་ཨེལ་ལ་ མ་ཡོངས་པའེ་ ཏུས་སི་ བང་ར་ ལུང་ཅེས་སི་ ཞལ་ཟིགས་ཤིག་
ཐོང་, ཀལ་བོའི་ བང་ར་ མི་ཞིག་ བམ་ཁའ་ནེ་ སྲིན་ནི་ཀ་ བང་ དང་ ཤེད་ ཉམ་པོ་ པབས་ཏེ་, དགོན་མཚོག་གི་ ལྷུན་ཏུན་ལ་ ལྷོད་ས་།
དགོན་མཚོག་གི་ ཁོང་ར་ མི་ དང་ མི་འིགས་ ཚང་མའེ་ཀ་ གུལ་པོའི་ ལྷུལ་ལ་ ཏུས་གུན་ བང་གུལ་ཅེས་སི་ བང་ཚད་ སལ་ས་།
དུ་ནི་ཨེལ་ལ་ ཐོང་ཁབ་ མི་པོ་ བམ་ཁའ་ནེ་ ལྷོད་ནའང་ ལུ་ ཨིན་ ལྷུས་མེད་ པ་སང་ ཁོའི་ ཁོང་ “མི་འིགས་སི་ལུ་” ཙོགས་ ཐོང་ཏུག་
འིས་། ཞལ་ཚད་ སོ་མའེ་ བང་ར་ ཡེ་ཤུའི་ ལན་ མང་པོ་ ཁོང་རང་ར་ མི་འིགས་སི་ལུ་ མོལ་ལ་ རྗོད་ས་། ཏེ་ལུག་ མོལ་ཅེས་ནེ་ ཁོང་འི་
དུ་ནི་ཨེལ་ལ་ ཐོང་ཁབ་ནི་ མི་པོ་, ཁོང་ ལུགས་ཏེ་ ཨིན་ཁབ་པོ་ ལྷོན་ ཅུག་ག་ རྗོད་ས་།

མིང་ཡམ་ ཞལ་ཚད་ སོ་མའེ་ བང་ར་ ལུ་མོ་ ཁ་ཅིག་གི་ མིང་ མིང་ཡམ་ ཡོད་ཏེ་ ཨིན་ལོག་།

ལུ་བྱི་ ལུ་བྱིའ་ ཨངག་རེས་སི་ ལྷན་དེ་ བང་ང་ སལ་ལམ་ ཟེར་རྩོག་། འི་པོ་ སེར་པོ་ དོག་གི་ རྩོའ་ མེའ་ སྲག་ག་ཅིག་ ཏུག་ཅན་ནི་
ཏེ་མ་ བེར་རྩོག་།

མོ་བེས་ མོ་བེས་ བྱི་ ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་ནི་ འུ་སྐྱོང་ ཀྲག་པོ་ཞིག་ ཨིན་པེན་། ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་ ཨི་ཚིབ་བི་ བང་ང་ ཆོ་ཡོག་ག་
ཡོད་ ཟ་ནེ་ དགོན་མཚོག་གི་ མོ་བེས་ ཁོང་གུན་ ཏེ་བང་ནེ་ མིང་ཅེས་ དང་ བྲིད་ཏེ་ ཁོང་ཇི་ ཞལ་ཆད་ རྩོད་ཁན་ནི་ བས་ས་
ཁྱེར་ཅེས་ལ་ ལྷམ་མ་ རྩོད་ས་། དགོན་མཚོག་གི་ མོ་བེས་ ལྷུང་ཏེ་, ཏེ་ལས་ཤེས་སི་ རྩོད་པ་ མང་པོ་ ལྷན་ཅེས་ ཡང་
ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་ནི་ མིའ་ ཁོང་ཇི་ བྲིམས་གུན་ སལ་ལ་ རྩོད་ས་། མོ་བེས་སི་ ཞལ་ཆད་ ལྷིང་པའེ་ གོ་མའེ་ སྤེ་ཆ་ ལྷ་པོ་ མིའ་ རྩོད་ཏེ་
ཨིན་ལོག་།

མོ་ལོག་ མོ་བེས་སི་ ཏུས་ལ་ མོ་ལོག་ ཨིམ་མོན་པ་ མི་གུན་ནི་ ལྷ་ ཡ་ ལྷ་མོ་ ཨིན་པེན་།

ཙ

ཕར་མ་ ཡ་ཏུ་དུ་པ་གུན་ནི་ མིའ་ ཕར་མའེ་ ཏོན་པོ་ བྱི་ མི་ཞིག་ བྲིམས་སི་ མོག་ནེ་ ལག་མོ་ ཡོང་གོ་ཤེས་པོ་ ཨིན་ལོག་, ཀ་པའེ་ ཁོང་
ཞན་མ་གུན་ ཉམ་པོ་ དགོན་མཚོག་ག་ ཅོལ་ ཆོགས་སད་པེན་། སྤེར་ན་ ཟེར་ མི་ཆོག་ཅེས་སི་ ཁར་ཚི་ ཟེར་ཁན་གུན་, རྩོན་ད་
ཡོང་ཁན་གུན་, རྩོའ་ ལག་པ་ ཕྱེ་ཁན་གུན་, ལུ་གུ་ རྩོད་ཁན་ དང་ ལུགས་པོ་ཞིག་ཁན་ནི་ ལུ་མོ་གུན་, ཕར་མ་ མན་ཁན་ནི་ མི་གུན་
ཨིན་ལོག་།

མ

ཆོགས་དུ་ རྩོད་ཐུ་ 26:59 མར་ཀུས་ 14:55, 15:1; ལུ་ཀ་ 22:66; ཡོ་དུ་ཁན་ 11:47; ཆག་ལས་གུན་ 4:15,
5:21, 6:12, 22:30, 23:1, 24:20 །, ཡ་ཏུ་དུ་པའེ་ ཆོགས་དུའེ་ བང་ང་ ཡ་ཏུ་དུ་པའེ་ མི་ ཁག་ཅན་ ལུན་ལུ་དོན་ཉེས་
གུས་མི་ ལྷལ་ལ་ ཡོང་ངད་པེན་། ལྷམ་ ཆེན་མོ་ ཏེ་གུན་ནི་ འུ་སྐྱོང་པོ་ ཨིན་པེན་། འེན་ན་ ཆོགས་དུའེ་ ཡེ་ཤུའ་ ཤེ་ཅེས་སི་ ཆད་པ་
ཕོག་གོས་ ཟེར་ཏེ་ ཁའ་ཆམས་།

ཆོད་ལྷ་ མི་ཞིག་ག་ ངན་པ་ ཡ་ ཙོ་ མི་གོ་ཤེས་སི་ ལས་ ཅོ་ཅེས་ལ་ དོད་པ་ སྤྱེ་ཅུག་ན་, ཏེ་པོའ་ ཆོད་ལྷ་ ཟེར་རྩོག་།

ཚེ་ལིང་ ལྷ་ མང་པོའི་ རྣོ་ཉི་ ཡོད་ཁན་ནི་ ས་གུད།

ཟླ་

ཟླ་ལོན་ རྣོ་མད་ལྷ་ 21:5; ཡོ་རྣུ་ལན་ 12:15; རོ་མ་པ་ 9:33, 11:26, དི་ཏུ་ ཏང་པོ་ 2:6 ། ཟླ་ལོན་ནི་ དེ་ དང་ ཉེ་མོར་དེ་
ནས་སའེ་ཀ་ ཡེ་རུ་ཤ་ལེ་མ་མི་ གུ་ལ་ས་ ལྷུ་ས་ཉི་ ཡོད་ཉི་ ཨིན་ལོག་། ཡེ་རུ་ཤ་ལེ་མ་མི་ བང་ང་ རུག་ལན་གུན་ ཡང་ བར་རི་ག་
དགོན་མཚོག་ ལྷུ་ས་ལན་ནི་ བམ་ལའ་བོའང་ ཟླ་ལོན་ ཟེར་ར་ལོག་ རྣོ་ལིང་འི་པ་ 12:22, ཡོང་ཅེས་ཅན་ནི་ ཏུ་ས་སི་ ལུང་སྟན་
14:1 །།

ཟླ་ལུས་ རྣོ་ལྷུ་ལས་གུན་ 14:12 །, ཟླ་ལུས་ བེ་ གའི་ས་པ་གུན་ནི་ ཅོ་ལ་ལན་ནི་ ལྷ་གུན་ནི་ གོ་བ་ ཨིན་པིན།

3

ཡ་

ཡ་མ་ དགོན་མཚོག་ རྣོ་ལྷུ་ག་གི་ རྣོ་ཚ་ 2:4, 7:1, 12:1 དང་ ལན་ མང་པོ་། ཡ་མ་ བེ་ ཏུ་ས་གུན་ མོན་པོ་ ལྷུ་ས་ལན་ནི་
དགོན་མཚོག་ ཨིན་ལོག་། རོང་རི་ རིག་རྟེན་ དང་ ཉེ་བང་ང་ ཡོད་ལན་ ཚང་མ་ , བམ་ལའ་ དང་ ཉེ་བང་ང་ ཡོད་ལན་ ལྷ་ར་མ་ ཚང་མ་
ཡང་ རྣོ་ག་ ཡོད་ལན་ ཚང་མ་ ལང་ང་ རོང་ཉི་ ཨིན་ལོག་ ཀ་པོའེ་ བང་ང་ རོང་ལན་ དང་ མ་ཐོང་ལན་ ཚང་མ་ ཐེས་ཉི་ ཨིན་ལོག་།
རོང་ང་ རྣོ་ས་དོ་མ་ ཅའང་ མེད་ཉི་ ཨིན་ལོག་ ཨིན་བའང་ མི་ དེ་དེ་ ཉམ་པོ་ རེལ་ བོར་ར་ རོང་ཅེས་ལ་ རོང་ ཐད་ད་ལོག་། རོང་
དག་སའང་ ང་དང་ ཉམ་པོ་ ལྷུ་ས་ཉི་ ཨིན་ལོག་ ཅིའ་ཟེར་ན་ རོང་རི་ ང་དང་ང་ ཅམས་པ་ རོང་ད་ལོག་།

ཡ་མ་ དགོན་མཚོག་ མ་ནི་ གུར་ར་ མ་རོང་ད་ ལྷུན་ , དི་རིང་ ཡང་ ཡོང་ཅེས་ཅན་ནི་ ཏུ་ས་སི་ བང་ང་ ཅོགས་ ལྷུ་ས་ཉི་ ཨིན་ལོག་།
རོང་རི་ རོང་རང་རི་ ཐབ་ལྷིངས་ , ཐུགས་སམ་ དང་ ལལ་ཚད་ གུན་ནི་ བང་ང་ གུར་ར་ རྣོང་ང་ རོང་ད་ མ་ལོག་། རོང་རི་ རོང་རང་རི་
རོང་ ང་དང་གུན་ ཉམ་པོ་ ཚད་དོན་ རོང་ལན་པོ་ ལྷུན་པོ་ བོར་ར་ རོང་ད་ལོག་། ཡ་མ་ ཉམ་པ་ དང་ ཐབ་པ་ སལ་ལན་ དགོན་མཚོག་
ལྷུ་ས་ཉི་ ཨིན་ལོག་། རོང་རི་ ང་དང་ ང་དང་རི་ རྣོ་ག་པའེ་ ཚད་པའེ་ ཀ་ནི་ རྣོ་བ་པ་ རོང་ད་ལོག་། རོང་ ཐབ་ལྷིངས་ ཉམ་ལོན་ ང་དང་རི་

ལྷན་དེ་ བང་ང་ མེད་ཏེ་ ཨིན་ཞོག་ ཨིན་ནའང་ ཁོང་དེ་ ང་དང་ང་ ཡེ་ཤུ་ མ་ཤི་ཀ་ དཀོན་མཚོག་གི་ སྐས་སི་ བང་ང་ ཏང་པ་ ཙོ་ཙེ་
ལྷན་ཏེ་ ཁོང་ ཉམ་པོ་ བྲེལ་ བོར་ཙེས་ལ་ མོལ་ལ་ རྗེས་།

ཡ་མཚང་ ལྷག་སའེ་ ཀུར་ ཡང་ན་ ཏམ་པའེ་ ཀུར་ རྒྱུ་ཏེ་ ཆ་ཙེས་ 27-33, ཡེ་ཤུའ་ 18:1 ་ ལོ་ མང་པོའེ་ ལྷན་ལ་,
ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་ དེ་སྟོང་དེ་ བང་ང་ ཁོང་ ཟལེ་, དཀོན་མཚོག་གི་ མོ་ཟེས་ ལྷན་ཏེ་ མི་གུན་ལ་ ཏམ་པ་ ཀུར་ཞིག་ ཙེ་མ་ཙེས་ལ་
མོལ་ས་, ཀ་པོའེ་ ཚང་མའེ་སང་ ཏམ་པ་ བས་སའེ་ བང་ང་ ཁོང་གུན་ནི་ ཆད་དོན་ནི་ ལྷམ་པོ་ བོར་པད་པེན་། ཏེ་ཏུས་སི་
ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་ནི་ ཀུར་དེ་ ཏུན་ལ་ ཡོངས་ཏེ་ ཙོལ་ཨིན་, དཀོན་མཚོག་གི་ ལྷ་མ་གུན་ ལྷན་ཏེ་ ཚོད་པ་གུན་ ལུལ་ལད་པེན་།
ཁོང་དོན་ནི་ ལྷམ་མི་ ལྷོར་ལ་ བྲིས་ཁན་པོའེ་ བང་ང་ ཟིགས་། །

ཡ་ཏུ་དུ་ རྒྱུ་མད་ལྷ་ 1:2-3, ཨིལ་དེ་པ་ 7:14, 8:8, ཡོང་ཙེས་ཙན་ནི་ ཏུས་སི་ ལུང་སྟན་ 5:5, 7:5 ་ ཡ་ཏུ་དུ་ བེ་ ཡ་ཀོབ་པེ་
ལུ་ཚ་ ལུག་ཉིས་པོའེ་ བང་ནེ་ ཙེག་ ཨིན་པེན་། ཁོ་ ཡ་ཏུ་དུ་ མི་སྟེའེ་ བ་མེས་པོ་ ཡང་ ཁོའེ་ ལུང་གུང་གུན་ ཡ་ཏུ་དུ་ ལུལ་རྗོངས་སི་
བང་ང་ ལྷོགས་ཏེ་ ཏུགས་། ཡེ་སུ་ཤ་ལེམ་མི་ གུལ་ས་ ཏེ་ ལུལ་རྗོངས་སི་ བང་ང་ ཡོད་པེན་། མ་ཤི་ཀ་ ཡེ་ཤུ་ ཏེན་ན་ ལྷན་ཟེན་ནེ་
ཨིན་པེན་, ཁོང་ ཡ་ཏུ་དུའེ་ ལུལ་རྗོངས་སི་ བེད་ལེ་ཏེམ་ བོང་ལྷེར་དེ་ བང་ང་ ལྷ་ ལྷམས་།

ཡེལ་ཐན་ རྒྱུ་མད་ལྷ་ 11:32 ་ ཨིས་ར་ཨེལ་པའེ་ གུལ་པོ་གུན་ནི་ ཀེན་ན་ ལུལ་ལི་ བང་ང་ ལང་སྐལ་ཙེས་ ཤོ་ལྷུག་གི་ སང་
སྟན་ལ་, ཡེལ་ཐན་ བེ་ མག་མི་ ཀུག་པོ་ཞིག་ ཨིན་པེན་, ཡང་ མག་གི་ བང་ང་ ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་ནི་ ཤོ་ལྷེད་ ཙོས་ཏེ་ ཁོའེ་
ཁོང་གུན་ ག་འེའེ་ ཀ་ནེ་ ལྷོབས་ཏེ་ ཨིན་པེན་།

ཡེ་སུ་ཤ་ལེམ་ གུལ་པོ་ དུ་པེད་དེ་ ཏུས་ནེ་ ཀའོ་པོ་ ཡེ་ཤུའེ་ ཏུས་ ཚོག་པ་ ཡེ་སུ་ཤ་ལེམ་ ཨིས་ར་ཨེལ་ལི་ གུལ་ས་ ཡང་ ཏེ་པོ་ ཡ་ཏུ་དུའེ་
ལུལ་རྗོངས་སི་ བང་ང་ ཨིན་པེན་། དཀོན་མཚོག་གི་ ཚོད་ཁང་ ཏེ་སུ་ ཡོད་པེན་།

ཡེ་རེམ་ཡུ་ རྒྱུ་མད་ལྷ་ 2:17, 16:14, 27:9 ་ ཡེ་རེམ་ཡུ་ བེ་ དཀོན་མཚོག་གི་ ལུང་སྟོན་པ་ཞིག་ ཨིན་པེན་། དཀོན་མཚོག་གི་
བཀའ་ ཤད་ཙེས་པོའེ་ ཁོའེ་ མ་སྐན་ཏེ་ བཀས་བར་དོ་ ཐོང་ཏེ་ ཨིན་པེན་། ཁོའེ་ ཀའོ་པོ་ ཡེ་ཤུ་ མ་ཤི་ཀ་ ལྷོད་ཙེས་སི་ ལྷོར་ལ་
ལུང་སྟན་ མང་པོ་ སལས་།

ཡེ་ཤ་ཡུ་ རྒྱུ་མད་ལྷ་ 3:3; ཆག་ལས་གུན་ 8:30, རོམ་པ་ 9:27-29 ་ ཡེ་ཤ་ཡུ་ བེ་ དཀོན་མཚོག་གི་ ལུང་སྟོན་པ་ ཀུག་པོ་ཞིག་

ཨིན་པེན། ཡེ་ཤུ་ མ་ཤི་ཀ་ རིག་རྟེན་ནི་ཀ་ རྫོང་དི་ མང་ ཏུས་ མང་པོའི་ རླུང་ལ་ ཡེ་ཤུ་ལྷའི་ ཁོང་དི་ རྫོང་ལ་ ལུང་རླུན་ མང་པོ་
སལས།

ཡེ་ཤུ་ ཡེ་ཤུ་ མིང་དི་ ཏོན་ བི་ “ཡ་ཤ་ དགོན་མཚོག་ བི་ རླུང་གོན་” ཟེར་ར་ལོག། མིང་ཡམ་མི་ ལུ་ཚའ་ དགོན་མཚོག་གི་ ཚོགས་ནི་
འི་ མིང་པོ་ སལས།, ཅིང་ཟེར་ན་ ཁོང་དི་ མི་གུན་ རླིག་པའེ་ ཀ་ནེ་ རྫོང་པ་ རྩོད་དེ་ལོག། །ཁྱེད་ལྷ་ 1:21།

ཡེ་ཤེ་ །ཁྱེད་ལྷ་ 1:5,6; ལུ་ཀ་ 3:32; ཚག་ལས་གུན་ 13:22; རོམ་པ་ 15:12།, ཡེ་ཤེ་ བི་ གྲུལ་པོ་ དུ་བིད་དི་ ཨ་པ་
ཨིན་པེན་, ཁོ་ ཡེ་ཤུ་ མ་ཤི་ཀའེ་ བ་མེས་པོ་ ཨིན་ལོག། ཞལ་ཚད་ རླིང་པའེ་ བང་ར་ ལུང་རློན་པ་ ཡེ་ཤུ་ལྷའི་, “མ་ཤི་ཀ་ བི་ ཡེ་ཤེ་
དང་ དུ་བིད་ གུན་ནི་ ལུང་གུང་ནི་ རུང་ཨིན་” བྲིའ་རྩོད་ཏེ་ དུག། དུ་བིད་དི་ རྫོང་ལ་ བྲི་ཁན་པོའ་ ཟེགས།

ཡོ་རྣ་ །ཁྱེད་ལྷ་ 12:39-41, 16:4; ལུ་ཀ་ 11:29-32།, ཡོ་རྣ་ དགོན་མཚོག་གི་ ལུང་རློན་པ་ཞིག་ ཨིན་པེན།
དགོན་མཚོག་གི་ བི་ནེ་མ་པ་གུན་ལ་ རྫོང་པ་ ཅོ་ཅེས་ལ་ ཁོ་ ཉམ་པོ་ ལོན་ ཀལ་ ཟ་ནེ་, ཁོའེ་ ཁོང་དི་ བཀའ་ མ་ཉན་ན་ ཤར་
ཚོགས་ལ་ ཡོད་ཁན་ནི་ བི་ནེ་མའ་ མ་ཚ་, ལུ་བ་ ཚོགས་ལ་ གྲུ་ཟེར་ཞིག་གི་ བང་ར་ ལོན་ཏེ་ སོང་། དགོན་མཚོག་གི་ ལུང་རག་ ཚེན་མོ་
ཀལ་ལ་ རྩོད་ པ་སང་, གྲུ་ཟེར་དི་ བང་ར་ ཡོད་ཁན་ནི་ མི་གུན་ལ་ དགོན་མཚོག་ ཡོ་རྣའེ་ཀ་ ལུགས་སོ་ རྫོང་ལ་ བོ་ ཉ་ལོ།
ཁོང་གུན་ནི་ ཁོ་ རླུའི་ བང་ར་ བངས། ཉ་ མ་ ཚེན་མོ་ཞིག་གི་ ཡོ་རྣའེ་ རླིང་ ཏངས། ཉ་པོའེ་ རླུགས་ཏེ་ ཁོ་ མའེ་ཀ་ བང་པང་ ཚོགས་པ་
ཞག་མ་ རླུམ་ ཁོ་ ཉའེ་ རྫོང་པའེ་ བང་ར་ ལུས། ཏེ་ རླིང་ནེ་ ཁོའེ་ དགོན་མཚོག་གི་ ཁའ་ཉན་ས་ ཡང་ བི་ནེ་མ་ སོང་ཏེ་
དགོན་མཚོག་གི་ ལོན་པོ་ ཤདས།

ཡོ་ཤུའ་ །ཚག་ལས་གུན་ 7:45; ཨིབ་རི་པ་ 4:8།, མོ་ཟེས་ རྫོངས་ཏེ་ རླིང་ནེ་, ཡོ་ཤུའ་ ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་ནི་ འུ་རྫོང་ གུར་།
ཡང་ ཁོའེ་ ཁོང་གུན་ དགོན་མཚོག་གི་ ཞལ་ཚད་ རྩོད་ཁན་ནི་ བས་ས་ ཀེ་ནན་ནི་ བང་ར་ བྲིདས། ཁོང་གུན་ནི་ ཏེ་ བས་སའེ་ བང་ར་
དུག་ཁན་གུན་ ཉམ་པོ་ རོལས་ ཡང་ བམ་ཀལ་ཏེ་ རླིང་ནེ་ ཡོ་ཤུའེ་ ཏེ་ བས་ས་པོ་, ལྷ་མ་ དང་ ལྷ་མ་ ཞབས་ཏོག་ ལུ་ཁན་
ལི་ཤེ་པ་གུན་ མ་རློག་ ཨིས་ར་ཨེལ་པའེ་ མི་སྡེ་ ཚང་མའེ་ བང་ར་ གོས། ཡོ་ཤུའ་ འུ་རྫོང་ གྲགས་པོ་ཞིག་ ཨིན་པེན་, ཡང་ ཁོའེ་ རླིང་ནེ་
དགོན་མཚོག་གི་ བང་ཤེས་ལ་ རྫོས་པ་ ཏངས་ཏེ་ མོལས་, “ང་ དང་ ངའེ་ བང་ཚངས་གུན་ནི་ ཡ་ཤ་ དགོན་མཚོག་གི་ ཅོལ་ཏེ་
ཞབས་ཏོག་ ལུ་ཨིན།”

ཡོ་སེབ་ ཞལ་ཆད་ སོ་མའེ་ བང་ང་ མི་ ཁ་ཅིག་གི་ མིང་ ཡོ་སེབ་ ཡོད་ཏེ་ ཨིན་ལོག་།

1. ཡ་གོབ་བི་ འུ་ཚ་ རྒྱལ་ཉིས་སི་ བང་ཞེ་ ཅིག་ག་ ཡོ་སེབ་ ཟེར་རད་པིན་། དེན་ཡུ་མིན་ དང་ ཡོ་སེབ་བི་ ཨ་མ་ ཅིག་ཅིག་
ཨིན་པིན་ རྒྱལ་ལས་གུན་ 7:9-14, ཡོ་རྒྱན་ 4:5, ཨིབ་རི་བ་ 11:21,22 ཡོང་ཅེས་ཅན་ནི་ ཏུས་སི་ ལུང་སྟན་
7:8༽,
2. ཡེ་ལུ་ མ་ཤི་ཀའེ་ ཨ་མ་ མིར་ཡམ་མི་ མག་པ་ ཡོ་སེབ་ རྒྱལ་ལས་གུན་ 1:16, 18-20, 24, 2:13-19, ལུ་ཀ་ 1:27,
2:4,16,33,43, 3:23, 4:22, ཡོ་རྒྱན་ 1:45, 6:42༽,
3. ཡེ་ལུ་ མ་ཤི་ཀའེ་ རོ་ ཡོ་སེབ་ རྒྱལ་ལས་གུན་ 13:55, མར་ཀུས་ 6:3༽,
4. ཡ་གོབ་བི་ ཨ་ཅོ་ ཡོ་སེབ་ རྒྱལ་ལས་གུན་ 27:56, མར་ཀུས་ 15:40,47༽,
5. ཨ་རི་མ་ལུ་པ་ ཡོ་སེབ་, རོ་ ཡ་རུ་དུ་པའེ་ རྒྱལ་ལས་གུན་ ལུ་མི་ རྒྱལ་ལོ་, མི་ ཟང་པོ་ དང་ ཡེ་ལུ་ མ་ཤི་ཀའེ་ ལོ་བ་སྤྲུགས་ཞིག་
ཨིན་པིན་ རྒྱལ་ལས་གུན་ 27:57-60, མར་ཀུས་ 15:42-46, ལུ་ཀ་ 23:50-53, ཡོ་རྒྱན་ 19:38-42༽,
6. ཡོ་སེབ་ དར་ས་བའམ་, སྤྱན་ནེ་ དར་ལ་ རོ་ ཡེ་ལུ་ མ་ཤི་ཀའེ་ ལོ་བ་སྤྲུགས་ཞིག་ ཨིན་པིན་། ཡེ་ལུ་ རོ་ལོག་ ཅོ་ལན་ ལུ་དུ་
ཀར་ཡོད་པའེ་ ཚབས་ ལུ་མ་ཅེས་ལ་ རོ་ དང་ མད་མི་ཡས་སི་ དར་ལ་ གུན་ གུབས་པ་ མད་མི་ཡས་སི་ མིང་པོ་ བིང་
རྒྱལ་ལས་གུན་ 1:23༽,
7. ཡོ་སེབ་ པ་ལུ་ལུའི་ རྩོ་བ་, རོའ་ མང་ཆེད་ ལུ་ར་ན་བས་ ཟེར་རད་པིན་ རྒྱལ་ལས་གུན་ 4:36༽

ཡོ་རྒྱན་ ཞལ་ཆད་ སོ་མའེ་ བང་ང་ མི་ ཁ་ཅིག་གི་ མིང་ ཡོ་རྒྱན་ ཡོད་ཏེ་ ཨིན་ལོག་། ཚང་མའེ་སང་ ཁག་ཅན་ ཉིས་ བི་

1. རྒྱལ་སལ་ཁན་ ཡོ་རྒྱན་ བི་ ཡེ་ལུའི་ མིང་ ལམ་ གལ་གྲིག་ ཅོ་ལན་ནི་ ལུང་སྟན་པ་ ཨིན་པིན་། རོང་རི་ ཨེ་ལི་ཡུ་ ཅོགས་ལ་
མི་གུན་ལ་ རང་རི་ རྒྱལ་ལས་གུན་ རྒྱུད་པ་ ཅོས་ཏེ་ དཀོན་མཆོག་ རྒྱལ་ལས་ སེམས་ རྒྱུར་ཅེས་ལ་ སྤང་ ལུང་དད་པིན་།
2. སྤྱི་ཚབས་ ཡོ་རྒྱན་ བི་ ཡ་གོབ་བི་ རོ་, ཡང་ ཡེ་ལུའི་ སྤྱི་ཚབས་ རྒྱལ་ཉིས་སི་ བང་ཞེ་ ཅིག་ ཨིན་པིན་། རོང་རི་ ཡོ་རྒྱན་ལོ་
གའ་མའེ་ བས་ཚུལ་, ཡོ་རྒྱན་ལོ་ རྒྱལ་ལས་གུན་ ཏང་པོ་, ཉིས་པ་, སུམ་པ་ དང་ ཡོང་ཅེས་ཅན་ནི་ ཏུས་སི་ ལུང་སྟན་ལོ་
སྤྱི་ཚབས་ རྒྱུད་ རྒྱུད་ཏེ་ ཨིན་ལོག་།

ལུང་སྟོན་པ་ ལུང་སྟོན་པ་ཞིག་གི་ དགོན་མཚོག་གི་ ཁོའི་ སྟོན་ ཅུག་ག་ རྗེ་ཁབ་ནི་ ལོན་གུན་ མི་གུན་ལ་ འད་ད་ལོག་། ཁོའི་
དགོན་མཚོག་གི་ ཚེས་ཉེ་, ཁོའི་འོ་ལ་ཁབ་གུན་ འད་ད་ལོག་།
ལོག་ཡིས་ རང་འི་ ཞིང་མད་ མན་པ་ ཞན་མ་ ཉམ་པོ་ ལུས་བྲེལ་ བོང་ཅེས་པོའི་ ལོག་ཡིས་ ཟེར་ད་ལོག་།

ག

འབ་བད་ འབ་བད་ བེ་ དལ་ཚོ་ཅེས་སི་ ཞག་ ཡང་ན་ ཟ་སྟེན་བའ་ ཟེར་ད་ལོག་། གོ་ལུག་གི་ སྟེ་ཚའི་ བད་འ་ མོ་ལ་ཉེ་ དུག་
དགོན་མཚོག་གི་ ཞག་ དུག་གི་ བད་འ་ རིག་ཉེན་, བམ་ཁའ་ ཡང་ ཉེ་གུན་ནི་ བད་འ་ ཡོད་ཁབ་ ཚང་མ་ ཞང་འ་ རྗེ་ཁབ་། ཡང་ ཞག་
རྟུན་པའི་ ཞག་ག་ དལ་ཚོའི་ རྗེ་ཁབ་ ཅིང་ཟེར་ན་ ཁོའི་ ཚག་ལས་གུན་ གྲུབ་། དགོན་མཚོག་གི་ མི་གུན་ལ་ ཞག་མ་ དུག་ ལས་
ཅོ་ཅེས་ ཡང་ རྟུན་པའི་ ཞག་ག་ དལ་ཚོ་ཉེ་ དགོན་མཚོག་ག་ ཅོ་ལ་ཅེས་ལ་ མོ་ལས་།

ཡ་རྟུ་དུ་པ་གུན་ དགོན་མཚོག་གི་ བཀའ་ནི་ ཐལ་ཉེ་ སོང་ཉེ་ ཉེ་ ཞག་ག་ མི་གུན་ལ་ སྟིང་རྗེ་ སྟུན་ཅེས་སི་ ལས་གུན་བའང་ ཅོ་
མི་ཚོག་ ཟེར་ད་པེན་། ཉེ་བོའི་པེན་ ཁོའི་གུན་ལ་ འབ་བད་འི་ ཞག་ག་, ཡི་ཤུའི་ བད་པ་བོ་ བན་ཅུག་ཅེས་ ཡང་ ཁོའི་
ལོ་བ་ཤུགས་གུན་ནི་ ཞིང་འི་ སྟེ་མ་ ཅད་ཉེ་ ཟའ་ ཟ་ནི་ མ་སྟུན་ཉེ་ སྟེ་ ཡོད་ས་།

ས་སུ་འེལ་ (ཚག་ལས་གུན་ 3:24, 13:20; ཨིབ་འི་པ་ 11:32) ཨིས་ར་ཨིལ་ ཡུལ་ལི་ བད་འ་ གུལ་བོའི་ ཟའ་ གོ་ལུག་གི་
སང་ ཅབ་ སྟུན་ལ་ ས་སུ་འེལ་ བེ་ ཨིས་ར་ཨིལ་པ་གུན་ནི་ འུ་སྟོང་ དང་ མ་གཤག་པོ་ ལུང་སྟོན་པ་ཞིག་ ཨིན་པེན་། ཁོའི་ དུ་བིད་ལ་
ཨིས་ར་ཨིལ་པ་གུན་ནི་ གུལ་བོ་ སྟོང་ རྗེ་ཁབ་, ཀ་པོ་ མ་ མིང་ཅན་ ཀཤག་པོ་ གུལ་བོ་ཞིག་ ཨིན་པེན་།

ཤི་ཉན་ དེལ་ཟེ་གུལ་ལི་ སྟོང་ལ་ བྲིས་ཁབ་པོའི་ཀ་ ཟེགས་།

4

ས

སད་དུ་གི་པ་གུན་ སད་དུ་གི་པ་གུན་ནི་ ཞལ་ཚད་ སྟིང་པའི་ སྟེ་ཚ་ 39 བད་ནི་ དགོན་མཚོག་གི་ མོ་ཟེས་ལ་ བྲི་ཅུག་ག་ རྗེ་ཁབ་ནི་
གོ་མའི་ སྟེ་ཚ་ ལུ་ ཅིག་པོའི་ཀ་ ཉད་པ་ ཅོའད་པེན་ ཉེན་ན་པོ་ མི་གུན་ལ་ ལབ་ཞུ་ ཉང་དད་པེན་། ཁོའི་གུན་ནི་ སོ་ཉ་ དང་ མི་ ཤི་ཉེ་

སོན་ཉེང་ ལང་ཅེས་པོའི་ བང་ང་ ཉང་པ་ མ་ཅོས་པ་, བ་རྩུའི་པ་གུན་ ཉམ་པོ་ རིང་མོ་ ཆའད་པེན།

ས་མར་རི་ཡུ་པ་ ཡ་རྩུ་དུ་པ་, ཡ་རྩུ་དུ་པ་ མན་ཁན་གུན་ ཉམ་པོ་ བ་མ་ ཅོ་ཁན་གུན་ནི་ སུར་གྲུད་གུན་ ས་མར་རི་ཡུ་པ་ ཨིན་པེན་ ཡང་
ཡ་རྩུ་དུ་པ་ ཅོགས་ལ་ ཁོང་གུན་ནི་ དཀོན་མཚོག་ག་ ཡེ་རྩུའི་ལམ་མི་ བང་ང་ ཅོལ་ལ་ མེད་པེན། ཉེན་པོའི་ མིའ་ ཡ་རྩུ་དུ་པ་གུན་ནི་
ཁོང་གུན་ལ་ ཚེ་རྩུ་ ཐེས་ཉེ་ ཁོང་གུན་ ཉམ་པོ་ བེལ་ བོར་ར་ མེད་པེན།

སམ་སོན་ (ཆག་ལས་གུན་ 3:24, 13:20, ཨིབ་རི་པ་ 11:32), ཨིས་ར་ཨེལ་པའེ་ གུལ་པོ་གུན་ནི་ ཀེན་ན་ ཡུལ་ལི་ བང་ང་
མང་སྐལ་ཅེས་ གོ་རྒྱལ་གི་ སང་ སྐལ་ལ་, སམ་སོན་ ཁོང་གུན་ནི་ འུ་སྐྱོང་གུན་ནི་ བང་ནི་ ཅིག་ཅིག་ ཨིན་པེན། རྒྱལ་ས་པོའི་ ཐོག་ནི་
ཁོ་ ཉལ་ས་ཤེས་སི་ ཤེད་ཅན་ ཡོད་པེན་ ཀ་པོ་ ཁོའ་ དཀོན་མཚོག་གི་ ཅིན་ལབས་ཤིག་ ཨིན་པེན། ལན་ མང་པོ་ ཁོ་ ཁོ་རང་
ཅིག་པོའི་, ཨིས་ར་ཨེལ་པའེ་ གུལ་པོ་གུན་ ཉམ་པོ་ རོལ་ས་, ཡང་ བམ་ སྐབ་ཉེ་ ཀལ་ས།

སྐར་ (རོམ་པ་ 4:19, 9:9, ཨིབ་རི་པ་ 11:11, པི་ཉར་ ཉང་པོ་ 3:20), ཨེབ་ར་ཉམ་མི་ རྣོར་ལ་ བྲིས་ཁན་པོའི་ཀ་ ཟིགས།

སི་རྣའི་ དཀོན་མཚོག་གི་ ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་ ཉམ་པོ་ ཆད་དོན་ ཅོའ་ རོད་ཉེ་, མོ་ཟེས་ལ་ བཀའ་རྒྱ་ རྩུ་ རོའི་ཀ་ བྲིས་ཉེ་ སལ་ལ་
རོད་ཁན་ནི་ རི་པོའ་ སི་རྣའི་ རི་ ཟེར་ར་ལོག།

སྐབ་ནད་ རྩུ་རྩུའི་ གོའི་ཀ་ ཡོད་ཁན་ནི་ ཐེ་བ་ བགས་པ་པོ་ ཅད་ཅེས་པོའི་ སྐབ་ནད་ ཅོ་ཅེས་ ཟེར་ར་ལོག། ཡ་རྩུ་དུ་པའེ་ ལུག་སྐོལ་
བང་ཞིན་ སྐ་གུ་ སུ་ཚ་གུན་ལ་ རྣེས་ཉེ་ ཞག་མ་ རྒྱད་པའེ་ ཞག་ག་ སྐབ་ནད་ ཅོ་གོས་སད་པེན་ ཅིའ་ཟེར་ན་ དཀོན་མཚོག་གི་
ཨེབ་ར་ཉམ་མི་ ཉེ་རྒྱལ་ ཅོ་ཅེས་ལ་ བཀའ་ སལ་ས། ཉེ་རྒྱལ་ ཅོ་ཅེས་པོའི་, ཡ་མ་ ཁོང་གུན་ནི་ དཀོན་མཚོག་ ཡང་ ཁོང་གུན་ ཡ་མ་
དཀོན་མཚོག་གི་ མི་ ཨིན་ཁན་ནི་ རྟགས་ སྐབ་ནད་པེན།

སོལ་མོན་ (མད་སྐ་ 1:6,7, 6:29; 12:42; ལུ་ཀ་ 11:31; 12:27; ཆག་ལས་གུན་ 7:47), སོལ་མོན་ བེ་ གུལ་པོ་
དུ་བེད་དེ་ སུ་ཚ་ ཡང་ ཨིས་ར་ཨེལ་པའེ་ གུལ་པོ་ ཀལ་པོ་ཞིག་ ཨིན་པེན། དཀོན་མཚོག་གི་ ཁོའ་ མི་གུན་ནི་ཀ་ མང་སྐལ་ཅེས་ལ་
ཤེས་རབས་ ཀལ་པོ་ སལ་ པ་སང་ གུལ་པོ་ ཚང་མའེ་ བང་ནི་ ཁོ་ ཤེས་རབས་ཅན་པོ་ མེའད་པེན། དཀོན་མཚོག་གི་ ཁོའ་
ཡེ་རྩུའི་ལམ་མི་ བང་ང་ ཁོང་རང་རི་ མིའ་ ཚོད་ཁང་ རྩིག་ཅེས་ལ་ ལྷམ་མ་ རོད་ས།

སོས་སུ་ ཞན་མ་ཞིག་གི་ སྐ་གུ་ བྲིས་ས་ བང་ཞིན་ རང་རི་ སྐ་གུ་ ཅོས་ཉེ་ ཁོའ་ ཐོབ་ཉང་ ཚང་མ་ ཉང་ཁན་ནི་ སྐ་གུ་པོའི་ སོས་སུ་

ཟེར་རོག་།

སྐྱབ་གོན་ ཡེ་ཤུའི་ སྐྱབ་གོན་ནའང་ མོལ་ལ་ རྗེ་དུག་ ཅིའ་ཟེར་ན་ སྤྲིག་པ་ མ་ནེ་ མ་ཚད་ཁན་ནི་ ཡེ་ཤུའི་ མི་ཚང་མའི་ སྤྲིག་པའི་
ཚད་པ་ བསམ་ ཡང་ ཁོང་གུན་ནི་ ཚབས་ལ་ གྲོངས་ས་ རྗེ་ཉེ་ མི་གུན་ ཐར་ཅེས་སི་ ལམ་པོ་ མེའ་ཚད་ས། ཉེ་བོའི་ ཞལ་ཉེ་ ཡེ་ཤུ་
མ་གྲི་ཀའི་ བང་ར་ ཉེ་པ་ ཅོ་ཁན་ ཚང་མ་ལ་ དཀོན་མཚོག་གི་ འགས་པ་ སལ་ལ་རོག་།

སྐྱུ་ཚབས་ གྲིམ་ཐུ་ 10:1-4; མར་ཀུས་ 3:13-19; ལུ་ཀ་ 6:12-16 ་། ཡེ་ཤུའི་ ཁོང་ ཉམ་པོ་ བྲངས་ཁན་ རྒྱལ་ཉིས་པོ་
ཁོང་རང་གི་ སྐྱུ་ཚབས་ལ་ ལུ་མ་མ་ རྗེ་ས། ཁོང་གུན་ནི་ ཡེ་ཤུ་ ང་དང་གི་ སྤྲིག་པ་གུན་ལ་ འགས་པ་ ཐོབ་ཅེས་སི་ མེའ་ གྲོངས་ཁན་ནི་
གལ་མའི་ བས་ཚུལ་ འད་ཨིན་, ཁོང་ འི་ཁན་གུན་ནི་ ཐོ་ནི་ སོན་ཉེའ་ ཞངས་ཁན་བོའང་ སྤང་པོ་ སལ་ལ་ད་པིན།

སྤྲིག་པ་ གྲིམ་པ་ 3:9-20, 6:23 ་། དཀོན་མཚོག་གི་ བཀའ་རྒྱ་ དང་ ཐུག་གོངས་ གུན་ནི་ གྲུབ་གལ་ ཅོ་ཅེས་པོའ་ སྤྲིག་པ་
ཟེར་རོག་། རྒྱ་རྒྱ་ཞིག་ ཨིན་གོ་ ཡ་ ཚེན་མོ་ཞིག་, དཀོན་མཚོག་གི་ མེའ་ ཉེ་བོ་ སྤྲིག་པ་ ཨིན་རོག་།

སྤྲིག་པ་རྒྱ་ཅོ་ སྤྲིག་པ་རྒྱ་ཅོའ་ ཉིན་དེ་ རྣམ་དེ་ བང་ར་ བེད་ཚུ་ ཟེར་རོག་།

ཉ

རྒྱ་གར་ གྲིམ་པ་ཉེ་ཡ་ 4:21-31 ་། རྒྱ་གར་, ཨལ་ར་ཉམ་མི་ བ་མ་ སྤ་རའི་ ཚེ་ཡོག་ འུ་མོ་ཞིག་ ཨིན་པིན། སྤ་རའི་ རྒྱ་གུ་ མ་རྗོར་
པ་སང་ ཁོའི་ ཨལ་ར་ཉམ་མི་ རྒྱ་གར་ ཚེ་ཡོག་ བ་མ་ ཅོས་ཉེ་ ཁོའི་ མེའ་ རྒྱ་གུ་ རྗོར་རྒྱལ་ཅེས་ལ་ ཟེར་ས། རྒྱ་གར་ལ་ འུ་ཚོ་ཞིག་ རྗོར་
ཡང་ ཨིཤམ་ཨེལ་ མེང་ འགས། ཨིཤམ་ཨེལ་ བེ་, དཀོན་མཚོག་གི་ ཨལ་ར་ཉམ་མི་ ཞལ་ཚད་ རྗེ་ཉེ་ འུ་ཚོ་བོ་ མན་པིན།
སྤྲིང་ནི་ སྤ་རའི་ དཀོན་མཚོག་གི་ ཨལ་ར་ཉམ་མི་ ཞལ་ཚད་ རྗེ་ཉེ་ འུ་ཚོ་བོ་ རྗོར་།

ལོ་ ཁ་ཅིག་གི་ སྤྲིང་ནི་ སྤ་རའི་ རྒྱ་གར་ ཉེ་ ཡུལ་ནི་ བེངས་ཉེ་ ཉངས་པ་, རྒྱ་གར་ མི་རྒྱའི་ རི་ ཉེ་ཁོང་ལ་ ཡོད་སའི་ བས་ས་གུན་ནི་
བང་ར་ མི་ཚོ་ སུད་ས།

ཉམ་ གྲིམ་པ་ཉེ་མི་ཐེ་པ་ 2 11:3; ཉེ་མོ་ཐེ་ ཉང་པོ་ 2:13,14 ་། དཀོན་མཚོག་གི་ ཉང་པོ་ མི་ ཨ་དམ་མི་ ཀའི་ ཉམ་ ཅོའ་ རྗེ་ས།
ཉམ་ བེ་, ཨ་དམ་མི་ བ་མ་ ཨིན་པིན། འེ་ཉལ་ནི་ ཉམ་ལ་ ཐོབ་སྐོར་ཉེ་ ཡ་མ་ དཀོན་མཚོག་གི་ བཀའ་ ཅག་རྒྱལ་ཉེ་ ཟེར་ མི་ཚོག་
མོལ་ཁན་ནི་ ཁ་ཟས་པོ་ ཟེར་རྒྱལ་། ཉེ་རྒྱལ་ ཅོ་ཅེས་པོའི་ ཁོའི་ སྤྲིག་པ་ ཅོས་, ཡང་ ཉེན་ན་ ཁ་ཟས་པོ་ ཁོའི་ ཨ་དམ་མའང་ ཟེར་ལ་

ཉངས། ཉེ་ཏུ་སྐྱོད་པ་ལ་ མི་ཚང་མའི་ སྤྲིག་པ་ ཙོ་ཨིན་ ཨིན་ལོག།

ཉར་མེས་ རྒྱལ་ལས་གྲུབ་ 14:12།, ཉར་མེས་ བེ་ གཤིས་པ་གྲུབ་ལི་ ཙོ་ལཱ་ལན་ལི་ ལྷ་ཞིག་ ཨིན་པིན། ཞོ་ ཞན་ ལྷ་ལྷ་མོ་ གྲུབ་ལི་
ལོན་ཁྲེ་ལན་པོ་ ཨིན་པིན།

ཉེ་སྐབ་ རྩོམ་ལྷན་ 19:29, ཨིབ་རི་པ་ 9:19།, ཉེ་སྐབ་ ལི་ ལུང་མ་ ལུ་ལུན་ལི་ རིགས་ཤིག་ ཨིན་ལོག། མི་གྲུབ་
དགོན་མཚོག་གི་ ལྷན་ལུན་ལ་ ཉམ་པ་ ཙོ་ཙེས་སི་ མིའ་ ལྷ་མ་གྲུབ་ལི་ ཉེ་སྐབ་ལི་ ཡལ་ག་ ཚོད་པ་ ལུ་ལཱ་ལན་ལི་ ལྷག་པོའི་ བང་ང་
ལུགས་ཉེ་ མི་གྲུབ་ལི་ག་ ཐོང་མ་ ཉང་ངད་པིན།

ཉེ་ལོད་ ཞལ་ཚད་ མོ་མའི་ བང་ང་ ཉེ་ལོད་ ཟེའ་ལན་ལི་ མི་ ལི་ ཡོད་ཉེ་ ཨིན་ལོག།

1. ཉེ་ལོད་ གྲུལ་པོའི་ ཉེ་ལོད་ གྲག་པོ་ ཟེའ་ངད་པིན། ཡེ་ལུ་ ལྷ་མས་སི་ ཏུས་ ཞོའི་ ཡ་ཏུ་དུའི་ ལུལ་ལི་ བང་ང་ ལྷང་སྐུལ་ལད་པིན་
ཡང་ ཞོའི་ ཞན་ གྲུལ་པོ་ཞིག་ ལྷ་མས་ཏོག་ ཟེའ་ཉེ་ ཚོར་ར་ཙེག་ ཞོའི་ ཡེ་ལུ་ སད་ཙེས་སི་ ཙོན་གྲུས་ ཙོས། རྩོམ་ལྷན་
2:1-22; ལུ་ག་ 1:5།,
2. ཡེ་ལུའི་ ཚོས་ཤད་ཨིན་ ལྷ་ས་གྲུབ་ ལྷན་ལི་ ཏུས་ གཤིལ་ལི་ ལུལ་ལི་ བང་ང་ ཉེ་ལོད་ ཨིན་ཉེ་པས་སི་ ལྷང་སྐུལ་ལད་པིན། ཞོའི་
ཉེ་ལོད་ལི་ ཉམ་པོ་ བ་མ་ ཙོས་, ཡང་ ཞོའི་ ལྷས་སལ་ལན་ ཡོ་ཏུ་ལན་ལི་ གོ་ ཙད་ལུགས་ཉེ་ ཨིན་པིན། ཡ་ཏུ་དུ་པ་གྲུབ་ལི་
ཡེ་ལུ་ ཞོའི་ ཏུན་ལ་ ལྷིམས་ཙད་དི་ མིའ་ ལྷོངས། རྩོམ་ལྷན་ 6:14-29; ལུ་ག་ 23:6-12།,
3. གྲུལ་པོ་ ཉེ་ལོད་ ཨིག་རི་པ་ ཉང་པོའི་ ཡེ་ལུ་ མ་ཤི་གའི་ བང་ང་ ཉང་པ་ ཙོ་ལན་ལི་ གོ་མའི་ ཚོས་ཚོགས་པོའི་ བགས་ ལྷན་ས།
ཞོའི་ ཡོ་ཏུ་ལན་ལི་ ཨིན་ཙོ, ཡ་གོ་བ་ སད་ཉེ་ ཨིན་པིན། རྒྱལ་ལས་གྲུབ་ 12:1 ལི་ 23།,
4. གྲུལ་པོ་ ཉེ་ལོད་ ཨིག་རི་པ་ ཉེས་པ་ ལི་ ཉེ་ མི་པོ་ ཨིན་པིན་ གཤོའི་ ཏུན་ལ་ རོམ་མི་ གའ་ལོན་ལི་ པ་ལུ་ལུ་ རོམ་མི་
གྲུལ་པོའི་ག་ ལྷིམས་ཙད་དི་ མིའ་ གལ་ལི་ སང་ ལྷན་ལ་, ཞོང་ང་ ལྷོན་མེད་ ཨིན་ལན་ལི་ ཤགས་ ཉང་ཙེས་ལ་ ལྷོངས་
རྒྱལ་ལས་གྲུབ་ 25:13 ལི་ 26:2, 26:19, 27-32།

ཨ་

ཨ་དམ་ རྩོམ་ལྷན་ 3:38; རོམ་པ་ 5:12-15, གོ་རིན་ཐིམ་ 1 15:22, 45, 46, 47; ཉེ་མོ་ཐིམ་ ཉང་པོ་ 2:13, 14;

ཡུལ་ 1:14༽, དགོན་མཚོག་གི་ རྗེ་ལོ་ མི་ ཉང་པོ་ བྱི་ ཨ་དམ་ ཨིན་པེན། ཨ་དམ་ ས་ ཉམ་པོ་ ཚོའ་ རྗེ་ལོའང་ ཞོ་
དགོན་མཚོག་ ཞོང་རང་ ཚོགས་ ཡོད་པེན། ཨ་དམ་མི་ བ་མ་ ཉ་མ་ ཨིན་པེན།

ཨ་དམ་ དང་ ཉ་མ་ ཉིས་ཀོའེ་ དགོན་མཚོག་གི་ བཀའ་ ལའ་ མ་ཉན་ན་ སྤྲིག་པ་ ཚོས། ཉེ་ནི་པར་ལ་ མི་གུན་ནི་ སྤྲིག་པ་ ཚོ་ཨིན་
ཡོངས་ཉེ་ ཨིན་ལོག།

ཨབ་ར་ཉམ་ ཨབ་ར་ཉམ་ བྱི་ དགོན་མཚོག་གི་ ལག་ཚབ་ མི་, ཨིས་ར་ཨེལ་པའེ་ ཉང་པོ་ པ་མིས་པོ་པོ་ ཨིན་པེན། ཨབ་ར་ཉམ་མི་
དགོན་མཚོག་གི་ ལའ་ཉན་ཉེ་ རང་འི་ ཡུལ་ བངས་ཉེ་ ཞོང་འི་ ལལ་ཆད་ བང་ཞིན་ ཞོ་ དང་ ཞོའེ་ སུར་གྱུད་གུན་ལ་ སལ་ལ་
རྗེ་ཚེས་སི་ སོ་མ་ བས་ས་ སྤྲོདས། ཉེ་ བས་ས་པོའང་ དག་ས་ ཨིས་ར་ཨེལ་ ཟེར་ར་ལོག།

ཨབ་ར་ཉམ་མི་ དགོན་མཚོག་གི་ ཉང་པ་ ཚོ་ཚེས་ དང་ ལའ་ཉན་ཚེས་པའེ་ ཞོང་འི་ ཨབ་ར་ཉམ་ ཉམ་པོ་ ཆད་དོན་ཞིག་ རྗེ་ལོ་
དགོན་མཚོག་གི་ ཞོང་ ཚིན་ལབས་ སལ་ཉེ་ ཞོའེ་ སུར་གྱུད་ནི་ མ་ གྲག་པོ་ གྲལ་ལམས་ ཚོའང་ རྗེ་ལོ་ ཞོང་གུན་ རལ་ཚོ་ཚེས་ལ་ ཡུལ་
ཡང་ གྲལ་ལམས་ ཚང་མ་ ཞོ་ གྱུད་ཉེ་ ཚིན་ལབས་ སལ་ཨིན་ མོལས།

ཨ་པེལ་ ༼མད་ཐུ་ 23:35 ལུ་ཀ་ 11:51 ཨིབ་འི་པ་ 11:4, 12:24༽, ཨ་པེལ་ བྱི་ རིག་ཉེན་ནི་ མི་ ཉང་པོ་ ཨ་དམ་མི་
བུ་ཚོ་, ཀ་ཡིན་ནི་ བོ་ ཨིན་པེན། ཀ་ཡིན་ནི་ སྐོར་ལ་ བྲིས་ལན་པོའང་ ཟེགས།

ཨ་མེན་ ༼རྩ་པ་ 1:25, 9:5, ཀོ་རིན་ཐི་པ་ 1 14:16; ཀོ་རིན་ཐི་པ་ 2 1:20; ཡང་ མང་པོ༽, ཨིབ་འི་པའེ་ སྐད་འི་
བང་ར་ ཨ་མེན་ནི་ ཉོན་པོ་ བྱི་, “འི་པོ་ གྲལ་ཤིག” ཡ་ “འི་པོ་ རུང་ཤིག” ཡ་ “འི་པོ་ གྲང་པོ་ ཨིན་ལོག” ཟེར་ར་ལོག།

ཨ་འོན་ ༼ལུ་ཀ་ 1:5; ཆག་ལས་གུན་ 7:40, ཨིབ་འི་པ་ 5:4, 7:11, 9:4༽, ཡ་ཀོབ་པི་ བུ་ཚོ་ རུག་ཉིས་པའེ་ བང་ནི་ ཚིག་,
ལི་མེ་ སུར་གྱུད་ནི་ ཨ་འོན་ ཨིན་པེན། ཨ་འོན་ མོ་ཟེས་སི་ ཨ་ཚོ་ ཨིན་པེན། ཞོང་ ཉིས་ཀ་ ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་ ཨི་རིབ་པི་ བང་ར་
ཚོ་ཡོག་ག་ ཡོད་ཏུས་, སྤྲོས་ཉེ་ ཨིན་པེན། ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་ ཨི་རིབ་པི་ ཚོ་ཡོག་ནི་ མིང་ཚེས་སི་ མིའང་, ཨ་འོན་ནི་ མོ་ཟེས་ལ་
རོགས་ ཚོས། ཨ་འོན་ བྱི་ སྤྲུ་མ་ ཆེན་མོའང་ ལྷ་མཁའ་བུ་ ཉང་པོ་ མི་པོ་ ཨིན་པེན། དགོན་མཚོག་གི་ མོལས་, “ཨིས་ར་ཨེལ་པ་གུན་ནི་
མིའང་ སྤྲུ་མ་གུན་ ཨ་འོན་ནི་ གྱུད་ནི་ ཡོང་གོས།”

ཨི་

ཨིན་པེན། རོང་ངེ་ ཨིས་ར་ཨེལ་ལི་ བང་ང་ རན་པ་ གྲལ་པོ་ དང་ ལྷན་བྲའ་ ཚོལ་ཁན་ ཚང་མ་ལ་ མ་ ཉམ་པ་ ཉམ་པོ་ ཁང་རྒྱེ་ཏེ་
སྤང་ ལུང་ད་ རྩོད་ས། ཡ་རྩ་དུ་པ་ མང་པོའི་ རོང་ མ་གྱི་ཀ་ ལྷོད་ཅེས་སི་ ཉུས་སི་ སིའ་ མི་གྲུན་ གྲལ་གྲིག་ ཚོ་ཅེས་ལ་ འོགས་ཏེ་
ལྷོད་དོགས་ བམ་མད་པེན། ཆག་ལས་ མང་པོའི་ བང་ང་ ཡོ་རྡུན་ ལྷུས་སལ་ཁན་ ཨེལ་ཡུ་ དང་ཚོགས་ ཡོད་པེན།
ཨེལ་ག རྩུ་ཀ་ 4:27༽ ཨེལ་ཡུ་ བམ་ཁའ་ ལྷུར་ར་ རྩོད་ཏེ་ ལྷོང་ནི་ ཨེལ་གའི་ ཨིས་ར་ཨེལ་ལི་ བང་ང་ ལུང་རྫོན་པའི་
ཆག་ལས་ གོ་རྒྱལ་ རྩོད་ས་ རྩོད་མན་ནི་ ལྷོར་ལ་ སྤེས་ཁན་པོ་ ཟློགས་༽།